

Bilaga 1.2 Uppföljning av tillsynsplanen

I sammanställningen nedan följs tillsynsplanen upp med avseende på målen. Av sammanställningen framgår också planerade insatser i form av timmar enligt VP 2016. Dessutom framgår hur många verksamheter inom de olika tillsynsområdena som finns upptagna i nämndens tillsynsregister och antal som planeras omfattas av tillsyn under 2016. Dessa uppgifter lämpar sig inte att summera eftersom antalsuppgifterna för en del tillsynsområden utgörs av intervall och grundas på uppskattningar.

Tabellen nedan är ett sammandrag från de olika tillsynsområdena. Varje tillsynsområde presenteras separat i de efterföljande sidorna.

Planerade timmar tillsyn i VP 2016

Lagområde/bransch	Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
Tillsyn enligt Miljöbalken Totalt			70767	40187	27274	3306
Tillsyn enligt 7 kap Miljöbalken Skyddade områden			1678	1240	338	100
Tillsyn enligt 9 kap Miljöbalken Miljöfarlig verksamhet Summa (miljöskyddstillsyn)			17707	12344	3801	1562
Tillsyn enligt 9 kap Miljöbalken Miljöfarlig verksamhet Summa (hälsoskyddstillsyn)			36821	18277	17169	1375
Tillsyn enligt 10 kap Miljöbalken Föreade områden Summa			3394	2382	960	52
Tillsyn enligt 14 kap Miljöbalken Kemiska produkter Summa			7034	4447	2510	77
Tillsyn enligt 15 kap Miljöbalken Farligt avfall och övrigt avfall Summa			4133	1497	2496	140
Livsmedelskontroll			39300	32600	6100	600
Solarier			390	200	140	50
Legionella			103	23	80	0
karantäns & saneringsbevis			80	30	50	0
Tobakslagen			40	0	40	0

Bilaga 2 Uppföljning av tillsynsplanen

VP, levererade timmar T2 samt prognos på årsutfall

Lagområde/bransch	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
Tillsyn enligt Miljöbalken Totalt	70767	40187	27537	39697
Tillsyn enligt 7 kap Miljöbalken Skyddade områden	1678	1240	1243	1320
Tillsyn enligt 9 kap Miljöbalken Miljöfarlig verksamhet Summa (miljöskyddstillsyn)	17707	12344	7403	11867
Tillsyn enligt 9 kap Miljöbalken Miljöfarlig verksamhet Summa (hälsoskyddstillsyn)	36821	18277	12322	18127
Tillsyn enligt 10 kap Miljöbalken Förorenade områden Summa	3394	2382	1988	2300
Tillsyn enligt 14 kap Miljöbalken Kemiska produkter Summa	7034	4447	3785	4619
Tillsyn enligt 15 kap Miljöbalken Farligt avfall och övrigt avfall Summa	4133	1497	796	1464
Livsmedelskontroll	39300	32600	19495	32150
Solarier	390	200	7	220
Legionella	103	23	7	23
karantäns & saneringsbevis	80	30	35	35
Tobakslagen	40	0	0	0

Miljöbalken kap 7 Skyddade områden

Inriktning: Granskning sker av efterlevnad av syften, föreskrifter, dispenser mm. Rådgivning, information och stödjande verksamhet. Tillsynstimmarna utgår från en tillsynsintäkt motsvarande ett nytt reservat ska tillses från 1 januari på helårsbasis.

Målsättning: För år 2016 ska följande uppnås i tillsynen:

1. I syfte att tillse efterlevnad av föreskrifter och beslut samt följa upp ev förändringar av bevarandestatus ska minst fem tillsynsbesök i de större reservaten samt minst två tillsynsbesök i de övriga genomföras.
2. Bistå med rådgivning angående skötsel och genomförande av projekt genom möten med reservatsförvaltare och verksamhetsutövare med syfte att uppnå gynnsam bevarandestatus och minimera negativ påverkan.
3. Följa upp bevarandestatus med särskilt fokus på död ved.
4. Medverka i utredningsarbetet för nya reservat i Kyrkhamn, Årstaskogen och Årsta holmar, Östra Älvsjöskogen samt Rågsveds friområde.
5. I samråd med berörda stadsdelsnämnder, idrottsnämnden, utbildningsnämnden och exploateringsnämnden arbeta med att tillgängliggöra reservaten och utveckla och stärka rekreativa och ekologiska värden.

Nyckelindikatorer: 1 Andel reservat som uppfyller gynnsam bevarandestatus. Årsmål 100% (9 av 9).

Uppföljning:

1. Genomförda tillsynsbesök under perioden: fem i Igelbäckens kulturresevat, fem i Hansta naturreservat, åtta i Nackareservatet, fyra i Flatens naturreservat, fem i Sätreskogens naturreservat, tre i Älvsjöskogens naturreservat, tre i Judarskogens naturreservat, två i Kyrksjölotens naturreservat samt sex i Grimsta naturreservat. Tillsynsbesöken har gällt skötselfrågor, uppföljning av tillsynsärenden, överträdelse av föreskrifter samt tillsyn på verksamheter i reservaten, till exempel Sättra ridstall, Järva motorklubb, Järva diskogolfklubb och Projekt Förbifart Stockholm.
2. Förvaltningens ekologer har tagit upp skötselfrågor/planering med förvaltarna av samtliga reservat. Dessutom har förvaltningen vid flera tillfällen träffat Trafikverket angående Förbifart Stockholm i frågor som rör Hansta, Igelbäcken, Sätreskogen och Grimsta. Kommunikation har skett med Järva motorklubb samt Järva Discgolf angående deras verksamheter. Kommunikation har även skett med Bromma stadsdelsförvaltning kring hantering av flera bosättningar i Judarskogen. Svenska kraftnäts planer på att lägga ned luftledning mellan Beckomberga och Bredäng kommer att påverka Sätreskogen och eventuellt Grimsta naturreservat. Förvaltningen har lämnat synpunkter i processen inför tillståndsansökan.
3. Uppföljning av bevarandestatus med fokus på död ved är på planeringsstadiet, och ska genomföras under sommaren eller hösten
4. Förvaltningen har deltagit i möten om Rågsveds friområde vid tre tillfällen. Arbetet med Årstaskogen och Årsta Holmar samt Kyrkhamn har hittills stått stilla under året.
5. Förvaltningen anordnade i mars en reservatsdag för flera förvaltningar med temat tillgänglighet och utveckling av rekreativa värden. Förvaltningen har tagits fram och tryckt reservatsfoldrar till samtliga reservat utom Älvsjöskogen, samt en "Guide till tystnaden" med förslag på rofyllda promenader i respektive reservat. Förvaltningen har också utrett förutsättningar för stigcykling i tre reservat.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmarna

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
9	9	1678	1240	338	100

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
1243	1320

Miljöbalken kap 9 Vägtrafik

Inriktning: Tillsynen bedrivs i huvudsak genom granskning av egenkontroll avseende miljöpåverkan från Trafikverkets och Trafikkontorets väganläggningar samt från Trafikförvaltningens busstrafik.

Målsättning: Under 2016 ska följande uppnås inom tillsynen:

1. att trafikkontoret och Trafikverket genomför bullerskyddsåtgärder vid förskolor och skolor enligt tidigare uppmaning från miljö- och hälsoskyddsnämnden.
2. att trafikkontoret tar fram en åtgärdsplan för bullerskyddsåtgärder för de sk "svarta gatorna" med målsättningen om högst 30 dBA inomhus.
3. att trafikkontoret genomför dammbindningsåtgärder på samtliga 34 gator där risk för överskridande av MKN för PM10 föreligger.
4. att Trafikverket genomför åtgärder enligt åtgärdsprogrammet för luftkvalitet
5. att trafikkontorets tar fram en plan för att förbättra stadens bullerskärmar utifrån den inventering som genomfördes 2015.
6. att trafikförvaltningen stänger av externa högtalarutrop från buss vid hållplatser som trafikeras av enbart en linje.
7. att stadens bullerkarta kommuniceras och används för ytterligare analyser, exempelvis effekter av minskad stenstorlek och av fastigheter som utsätts för flera bullerkällor.

Nyckelindikatorer: Nyckelindikatorer: 1) Antal dygn då MKN för PM10 överskridits. Årsmål max 35 dygn. Hittills under 2016 har MKN för PM10 överskridits 26 dygn vid Essingeleden. 2) Antal dygn då MKN för NO2 överskridits. Årsmål max 7 dygn. MKN för NO2 har överskridits 33 dygn vid Hornsgatan hittills i år 3) Andel bostäder som uppfyller de riktvärden som fastställts av riksdagen (prop. 1996/97:53) inomhus. Årsmål 100 %. T2:91 %

Uppföljning:

1. Trafikverket projekterar en bullerskärm vid Gröndalsskolan intill Essingeleden. Trafikverket lämnade i maj in ansökan om bygglov för en bullerskärm vid Gröndalsskolan. Skärmen ska byggas under sommaren 2016. Trafikkontoret planerar att genomföra bullerskyddsåtgärder för två förskolor under våren och två under hösten 2016. Trafikkontoret har åtgärdat förskolan Serafen under våren och håller på att åtgärda förskolorna Pilen och Sportstugan.
  2. Bullerskyddsgruppen har tagit fram underlag om de svarta gatorna och väntar nu på utvärdering av Nynäsvägsfönstrens effekt för att kunna göra en bedömning av hur de svarta gatorna ska hanteras.
  3. - inte aktuellt under T2-perioden
  4. - inte aktuellt under T2-perioden
  5. Trafikkontoret har sett över reinvesteringsbehovet och återkommer med en rapport i september.
  6. Trafikförvaltningen planerar att i juni stänga av externa högtalarutrop vid hållplatser som endast trafikeras av en busslinje.
  7. En revidering av bullerkartan färdigställdes i maj och presenteras för MHN i augusti. inomhus. Årsmål 100 %. 91 %
- De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 67 procent av budget. För helåret prognostiseras 2565 timmar komma att utföras.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
3	3	3289	2581	610	98

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
1710	2565

Miljöbalken kap 9 Motorbanor

Inriktning: Granskning sker av motorbanors egenkontroll med avseende på miljöpåverkan samt efterlevnad av miljöbalken och myndigheters beslut. (fyra inomhusbanor och två utomhusbanor) Stor andel ej debiterbar tid går även åt till samordning inom stadens förvaltningar för Barkarby motorbana, frågor från allmänhet etc.

Nyckelindikatorer: 1) Antal befogade klagomål på motorsportverksamheter. Årsmål 0 st.

Målsättning: Under år 2016 ska tillsynen verka för att verksamhetsutövaren tar fram en plan för avveckling av Barkarby motorsportbana som ska vara avvecklad år 2017

Nyckelindikatorer: 1) Antal befogade klagomål på motorsportverksamheter. Årsmål 0 st.

Uppföljning :

Tillsynen fortsätter på Järva Mk.

Inspektionen den 28 juni visade att alla åtgärder var genomförda!

Därför behöver inte förvaltningen att ansöka om utdömande av vitet.

Förvaltningen har åtalsanmält klubben för uppställning av husvagnar på banområdet utan tillstånd. Åtalsanmälan ligger nu hos Åklagarmyndigheten.

Förvaltningen har dessutom påbörjat ett arbete för en ansvarutredning inför klubbens avveckling sista dec 2017. Handläggare & jurist har kommunicerat med berörda parter, bl a klubben, Trafikkontoret, Exploateringskontoret och Försvaret som har information om historiska projektiler i banområdet.

En advokatbyrå kommer att anlitas av förvaltningen för att ansvara ansvarsutredningen. Ansvarsutredningen planeras bli klar i början av år 2017.

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 77% av budget. För helåret prognostiseras 65 timmar komma att utföras.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
6	2	65	20	25	20

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
50	65

Miljöbalken kap 9 Spårtrafik

Inriktning:

Tillsyn av miljöpåverkan från trafikförvaltningens och Trafikverkets spåraneläggningar och granskning av egenkontroll.

Målsättning:

För år 2016 ska tillsynen leda till

1. att trafikförvaltningen genomför fasadisoleringsåtgärder i bullerutsatta bostäder.
2. att trafikförvaltningen genomför bullerskyddsutredningar för skolor och förskolor enl tidigare uppmaning från miljö- och hälsoskyddsnämnden
3. att trafikförvaltningen färdigställer bullerkartläggning för sina spår.

Nyckelindikatorer:

Nyckelindikatorer: Andel bostäder som uppfyller de riktvärden som fastställts av riksdagen (prop. 1996/97:53) inomhus. Årsmål 100 %

Uppföljning:

1. Fasadisoleringsåtgärderna vid Stockholm Östra och Vällingbydepån är slutförda. Utredning om isoleringsbehov vid övriga spårdepåer pågår.
2. Bullerskyddsskärmen vid Kullskolan är färdigbyggd. För förskolan Färjan har ett förslag till bullerskyddsskärm tagits fram, det håller på att stämmas av med förskolan. För förskolan Borgen finns en nästan klar förstudie för bullerskyddsskärm.
3. Trafikförvaltningens kartläggning av spårbuller fortsätter enligt plan.

Nyckelindikator: 100 %

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 30 procent av budget. För helåret prognostiseras 180 timmar komma att utföras. Avvikelsen mot budget beror på ett allt mindre behov av tillsyn på grund av minskad miljö- och hälsopåverkan från spårtrafiken. På sikt kommer den fasta årliga avgiften att sänkas och därmed även tillsynstimmarna på branschen att minska.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
2	2	374	300	50	24

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
89	180

Miljöbalken kap 9 Flyg

Inriktning: Tillsyn av miljöpåverkan från Bromma flygplats och granskning av Swedavias egenkontroll. Nyckelindikator: Antal överskridande av bullervillkoret avseende FBN 55 dBA.

Målsättning: Under 2016 ska följande uppnås genom tillsynsinsatser:

1. att Swedavia påbörjar bygget av bullerskärm mot Bromma kyrka.
2. att Swedavia tar fram en åtgärdsplan för hantering av markbuller.
3. att Swedavia tar fram en strategi för hur föroreningarna vid brandövningsplatserna ska hanteras.
4. att Swedavias flygbullerutbredningskurva är korrekt.
5. att Swedavia reder ut om Brussels airlines användning av luftbroms är i linje med villkor 4.

Nyckelindikatorer: Nyckelindikator: Antal överskridande av bullervillkoret avseende FBN 55 dBA. Årsmål 0 st.

Uppföljning:

1. Bullerskärmen mot Bromma kyrka beräknas bli klar under 2017.
  2. De mest angelägna delarna hanteras under pkt 1 och i samband med anmälan om ändring av Norra rampen och anslutning av Tvärbanan. Oklart om åtgärdsplan för övriga delar tas fram. För anslutningen av Tvärbanan finns två olika alternativ, slutligt val har inte gjorts.
  3. Arbete har pågått under flera år. Oklart när strategin blir klar. Nationell vägledning saknas ännu. Förvaltningen har lyft frågan och Swedavia avser att återkomma efter sommaren 2016.
  4. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har accepterat Swedavias beräkning av kurvan.
  5. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har accepterat Swedavias redovisning av hur villkoret är uppfyllt.
- Övrigt. Förvaltningen har i delegationsbeslut förelagt om försiktighetsmått vid byggarbeten. Förvaltningen har också hanterat anmälan om påträffade markföroreningar.

Nyckelindikatorn: 0 st.

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 103 % av budget. För helåret prognostiseras 306 timmar komma att utföras. Avvikelsen mot budget beror på omfattande tillsynstid behöver läggas på Bromma flygplats mht bullerisoleringsvillkoret och diskussioner om förändrad markbullerutbredning till följd av planerad ombyggnad. Extraordinär tillsynstid (överskjutande tillsynstimmar jmf med planerad) kommer på motsvarande sätt som senaste åren att debiteras Swedavia.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
1	1	362	209	113	40

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
216	306

Miljöbalken kap 9 Hamn & Sjöfart

Inriktning:

Granskning sker av verksamhetsutövarens egenkontroll. Hamnverksamhet/skärgårdstrafik. Domstolsremitter; Stadsgården-Skeppsbron. Även obefogade klagomål kommer att hanteras trots god egenkontroll.

Målsättning:

Tillsynen ska under 2016 säkerställa att Hamnen upprätthåller en god egenkontroll så att verksamheten kan bedrivas så bra som möjligt ur miljö- och hälsosynpunkt. I övrigt ska förvaltningen aktivt delta i fortsatta överläggningar vad gäller provningen av Hamnens villkor/ hamnverksamhet. Därutöver besvara frågor från allmänheten inom en vecka.

Nyckelindikatorer:

1. Antal befogade klagomål. Årsmål 0 st.

Uppföljning:

Förvaltningen har granskat klart alla inkomna miljörapporter för Frihamnen-Värtahamnen, Stadsgårdshamnen-Masthamnan- Skeppsbron, Nybrkajen, Kolkajen, Södra Hammarbyhamnen. Inga konstigheter eller avvikelser..

Förvaltningen har besökt/inspekterat Skeppsbro- Masthamnen och Stadsgårdshamnen. I samband med besöket inspekterades även Logent som är en truckverkstad till Masthamnen. Inga brister noterades vid hamninspektionen däremot noterade förvaltningen dålig kemikalieförvaring på verkstan. Verkstan har nu åtgärdat bristen och skaffat sig en godkänd invallning till sina kemikalier.

Förvaltningen har besökt Blidösundsbolaget. Ett av rederiets fartyg som heter Blidösund drivs med stenkol. Fartyget är över 100 år gammal(årsförbrukningen är 300 ton). De andra fartygen är diesel MK1-drivna. Vid inspektionen noterades inga anmärkningar dock en diskussion fördes mellan förvaltningen och rederiet om möjligheten till att rederiet helt går över till förnybart drivmedel. Blidösundsbolaget har inga planer och avsikt att bygga om Blidösundfartyget och driva det på förnybart drivmedel.

Förvaltningen har fått in en remiss från Länsstyrelsen ang. hamnens prøvotidsutrening.

Förvaltningen ska skriva ett kontorsyttrande om Hamnens prøvotidsutreningar rörande buller, dagvatten och landanslutning. Yttrandet ska lämnas in till Länsstyrelsen den 19 aug.

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 80 procent av budget. För helåret prognostiseras 292 timmar komma att utföras.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
6	5	492	292	100	100

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
234	292

Miljöbalken kap 9 Exploateringsprojekt

Inriktning:

Byggherrars och entreprenörers egenkontroll vid 11 st stora och 10 mindre (ca 5 st egenintierade och ca 5 som följs upp via klagomål) exploateringsprojekt. De större projekten är: Citybanan, Norra Länken etapp Tomtebodan – Norrtull, intunnling och kapacitetsförstärkning av väg E4/E20 och intunnling av järnväg, Förbifart Stockholm, Mälärbanan, Ombyggnation av Getingmidjan, Slussen, Norra stationsområdet, byggande av lokalgator och bostäder, CityLink, Avloppstunnel Bromma – Henriksdal, Nya tunnelbanan 3 grenar., Värtabanan.

Stor andel rådgivning, information och för år 2016 domstolsremisser och -förhandlingar (ny SVAB-tunnel, 3 T-banegrenar). Även obefogade klagomål måste hanteras trots god egenkontroll.

Indirekt tid för att identifiera mindre exploateringsprojekt. Den höga andelen ej debiterbar tid består i de omfattande tillståndsremisser som nämnden har att yttra sig över. Antal objekt som redovisas till höger avser stora exploateringsprojekt med återkommande tillsyn.

Målsättning:

För år 2016 ska följande uppfyllas inom tillsynen:

Mindre exploateringsprojekt: Riktlinjer för länshållningsvatten ska tas fram och implementeras. Dessa ökar möjligheterna att innehålla miljö kvalitetsnormerna för vatten. Det finns ett behov av att byggherrar har ett ökat fokus på förebyggande åtgärder med avseende på bullerstörningar. Därför ska ett informationsbrev om buller sändas ut till berörda byggherrar.

Stora infrastrukturprojekt: Bibehålla en hög nivå inom egenkontrollen som Trafikverket har inom sina projekt och tillse att fungerande rutiner och förhållningssätt överförs till de nya stora projekten, exempelvis för Slussen (exploateringskontoret) och för nya Tunnelbanegrenar (Trafikförvaltningen)

Nyckelindikatorer:

Nyckelindikatorer: 1) Antal befogade klagomål. Årsmål 0 st.

Uppföljning:

De stora projekten är prioriterade och den tillsyn som behövs bedrivs. Två tillsynsbesök till följd av klagomål har genomförts. Det beräknas åtgå fler timmar för tillsyn av timdebiterade stora projekt än föregående år, vilket kan leda till en viss omfördelning av timmar från tillsyn av mindre projekt till större, antalet inspektioner vid enskilda projekt kan således bli något lägre än beräknat, antalet timmar förblir dock detsamma. Exploateringsprojekt är en svårplanerad bransch då vi inte vet när de stora remisserna och domstolsförhandlingarna kommer. Tiden som åtgår är beroende av ansökningarnas kvalitet/omfattning och även domstolarnas planering, tid som åtgår är därmed också svårplanerad. Under våren har bland annat kontrollprogrammet för Förbifarten arbetats fram, återstår att trafikverket redogör för länshållningsvattnets rening och kostnader samt föreslag på riktvärden innan utsläpp till recipient. Förvaltningens svar på domstolens remiss för Stockholm Vattens tunnel och reningsverk är behandlad av MHN 2016-08-10. Framtagande av riktlinjer för länshållningsvatten sker enhetsövergripande, tills det är klart tillämplar tillsynen för infrastruktur utrustningskrav på oljeavskiljning och sedimentering.

I dagsläget tyder allt på att miljöförvaltningen kommer att klara målen, möjligen med omfördelning av timmar för timdebitering, men med ovan givna förutsättningar kan det förändras från dag till annan.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
11	11	1500	780	100	620

Levererad e direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
417	780

Miljöbalken kap 9 Energianläggningar

Inriktning:

Tillsyn över efterlevnaden av tillståndsvillkor samt egenkontrollen vid de stora energiproduktionsanläggningarna och fjärrvärmenätet. Att verksamheterna följer givna miljötillstånd och dess villkor och generellt verkande regleringar, t ex förordning om stora förbränningsanläggningar. Tillsynsaktiviteterna utgörs, förutom av inspektioner/möten, av granskning av miljörapporter, hantering av avvikelserapporter mm. Tillsyn över köldmedieanvändning vid Fortums anläggningar ingår. Hantering av domstolsremisser avseende de stora anläggningarna. Indirekt tid för inläsning av förändrad lagstiftning, direktiv för förbränningsanläggningar, kylanläggningar etc. Då ett flertal av anläggningarna omfattas av IED-direktivet förväntas också särskilda krav för rapportering av tillsynen över dessa anläggningar.

Målsättning:

För år 2016 ska följande uppnås i tillsynen:

1. Miljörapporter granskas och återkoppling sker till verksamhetsutövarna
2. Hantering av avvikelserapporter, krav på redovisning av förändringar/förbättringar med anledning av inträffade incidenter
3. Deltagande i/yttranden över provningsärenden
4. Hantera klagomål etc i enlighet med de servicemål som gäller för förvaltningen

Nyckelindikatorer:

1. Antal överskridanden av riktvärden. Årsmål 0 st.
2. Antal befogade klagomål. Årsmål 0 st.

Uppföljning:

1. 20 anläggningar har lämnat in miljörapport och granskning pågår. Rapporterna har besvarats och ärendena är i de flesta fall avslutade men i några fall har kompletteringar begärts.
2. En handfull avvikelser, främst avseende Värtaverket, har hanterats. Det rör sig om överskridanden av riktvärden och förbättringsförsök pågår. Förvaltningen för även diskussion med Fortum om behovet av att ompröva villkor.
3. Inga ärenden har varit aktuella i år
4. Pågår kontinuerligt. Klagomål, kopplade till byggande/provkörning av KVV8 i Värtan, har inkommit men även andra mer diffusa klagomål på ljud, t ex i Högdalen. Klagomålen hanteras i enlighet med de uppsatta servicemålen.

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 58 procent av budget. För helåret prognostiseras 1050 timmar komma att utföras.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
31	27	1496	1146	200	150

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
660	1050

Miljöbalken kap 9 Avfall

Inriktning:

Branschen omfattar knappt 80 verksamheter med olika former av tillstånds- eller anmälningspliktig avfallshantering. Det handlar om mellanlagring, sortering och annan behandling av avfall. I fokus för tillsynen är verksamhetsutövarnas villkorsefterlevnad, egenkontroll och förbättringsarbete. Hantering av dagvatten inom anläggningarna och hantering i enlighet med den s.k. avfallstrappan, dvs. att försöka nå ökad återanvändning, är andra centrala frågeställningar.

Målsättning:

För år 2016 ska följande uppnås i tillsynen:

1. Granskning av miljörapporter och återkoppling till verksamhetsutövarna
2. Tillsynsbesök på 44 verksamheter
3. Hantera anmälan om ägarbyte, klagomål etc i enlighet med de servicemål som finns för ärendetyperna
4. Fortsätta diskussionen med Elkretsen, återvinningscentraler och anläggningar för förbehandling av elavfall i syfte att åstadkomma en förbättrad hantering

Nyckelindikatorer:

- 1) Antalet befogade klagomål. Årsmål 0 st.
- 2) Andel företag, där dagvattenpåverkan kan befaras som installerat rening. Årsmål 100%

Uppföljning:

1. 11 anläggningar har lämnat in miljörapport. Granskning har genomförts och rapporterna har, med något undantag, godkänts. I något fall har kompletteringar begärts varför ärendena inte kunnat avslutas.
2. Tjugo verksamheter har fått tillsynsbesök. Fokus har vid dessa tillsynsbesök legat på miljörapporteringen hos det ena företaget och dagvattenpåverkan, transport av avfall till annat land och egenkontrollen hos det andra.
3. Pågår kontinuerligt. Hittills i år har tio ärenden behandlats och de uppställda servicemålen klaras.
4. Detta arbete kommer att påbörjas senare i år.

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 55 procent av budget. För helåret prognostiseras 850 timmar komma att utföras.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
77	44	1229	911	268	50

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
498	850

Miljöbalken kap 9 Avloppsreningsverk

Inriktning:

Tillsyn av avloppsreningsverkens skötsel, inklusive ledningsnät och bräddningar. Fokus på villkorsefterlevnad, egenkontroll samt det arbete som bedrivs för att spåra och minimera felkopplingar, eliminera bräddpunkter etc.

Målsättning:

För år 2016 ska följande uppnås i tillsynen:

1. Granskning av och återkoppling kring miljörapport
2. Hantering av avvikelserapportering
3. Regelbundet genomföra möten med företrädare för Stockholm Vatten avseende verkens funktion, ledningsnätet och även slammet från verken
4. Deltagande i/yttrande över bolagets tillståndsansökan (SFAR)
5. Hantera klagomål i enlighet med de servicemål som gäller för förvaltningen

Nyckelindikatorer: Nyckelindikatorer:

- 1) Andelen slam som enligt slamöverenskommelsen håller sådan kvalitet att det kan spridas på åkermark. Årsmål 100 %.
- 2) Halten fosfor i renat avloppsvatten till Saltsjön ska inte överstiga 0,3 mg/liter. Årsmål 100 %

Uppföljning:

1. Miljörapporter lämnas in till 31 mars, SVAB håller på att komplettera rapporterna
2. Pågår kontinuerligt De avvikelser som kommit in i år handlar om problem med med gashantering och med höga flöden genom verken beroende på kraftig nederbörd. Totalt har 39 avvikelser hanterats hittills under året
3. Åtta möten har hållits under det första halvåret
4. SVAB:s bemötande av de synpunkter som bl a miljöförvaltningen lämnat i den sk kompletteringsrundan av ansökan har granskats. Den slutliga remissen från mark- och miljödomstolen har därefter genomgått en omfattande granskning och behandlats i miljö- och hälsoskyddsämnden den 30 augusti.
5. Pågår kontinuerligt . Under året har fem klagomål hanterats. Det handlar bl.a. om att avloppsvatten nått recipient. I två av fallen har det framkommit att fastighetsägare gjort felkopplingar, i ett ärende är hypotesen att det inte är fråga om en avloppsläcka utan utströmmande luft från en tryckavloppsledning medan det, i de övriga fallen, pågår spårning .

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 61 procent av budget. För helåret prognostiseras 275 timmar komma att utföras. Den omfattande handläggningen av SVAB:s ansökan avseende överföringen av avloppsvatten från nuvarande Bromma reningsverk till Henriksdal innebär att den ej debiterbara tiden blir ganska omfattande.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
2	2	560	260	200	100

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
158	275

Miljöbalken kap 9 Bensinstationer

Inriktning:

Omfattar fordonstvättar, inklusive depåer för bussar och spårfordon, och hantering av motorbränsle. Syftet är att genom granskning av årsrapporter/återkoppling till verksamhetsutövare skriftligt och genom årliga besök hos de större verksamheterna verka för fortsatt minskning av utsläpp av olja och metaller från branschen. Kemikalie- och energifrågor är, förutom avloppsutsläppen, branschens huvudfrågor.

Målsättning:

För år 2016 ska följande uppnås i tillsynen:

1. Verksamheternas redovisning av resultaten från förelagd vattenprovtagning granskas och återkoppling sker till verksamhetsutövarna
2. Samtliga anmälningspliktiga tvättanläggningar, ca 75 stycken, besöks
3. En tredjedel av de mindre tvättarna och bensinstationerna inspekteras - detta rör sig om 25-talet verksamheter.
4. Anmälningar om ägarbyten/nya verksamheter, klagomål etc handläggs i enlighet med de servicemål som finns för ärendetyperna : 100%

Nyckelindikatorer:

- 1) Andelen besökta företag utan anmärkning på kemikaliehanteringen. Årsmål. 100 %.
- 2) Andel anmälningspliktiga fordonstvättar som uppfyller gällande utsläppsriktvärden. Årsmål

Uppföljning:

1. Verksamheternas rapporter, enligt meddelade föreläggande, lämnas senast 31 maj. Granskning och återkoppling (normalt vid tillsynsbesök) görs därefter varför arbetet nu påbörjats - huvuddelen av besöken genomförs dock under hösten.
2. 62 av branschens verksamheter, bränsleförsäljning är då inkluderad, har fått besök under året.
3. Se punkt 2.
4. Pågår kontinuerligt. Nio ärenden, (ändringar, klagomål), har hanterats under året och de mål som finns för handläggningstider uppfylls. Ett av ärendena rörde luktklagomål från en depå, övriga ärenden handlar om förändrad verksamhet .

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 41 procent av budget. För helåret prognostiseras 950 timmar komma att utföras vilket nära nog exakt motsvarar de debiterade avgifterna.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
147	85	1331	1001	300	30

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
414	950

Miljöbalken kap 9 Verkstad elektronik

Inriktning: Tillverkande industri, bl.a. ytbehandling, metallbearbetning. Minska utsläpp av metaller till vatten. Tillsynens fokus ligger därutöver på egenkontroll och kemikalieanvändning.

Målsättning: För år 2016 ska följande uppnås i tillsynen:

1. Granska miljö- och årsrapporter med efterföljande återkoppling till verksamheterna.
2. Tillsynsbesök hos 35 av branschens företag
3. Hantera anmälan om ägarbyte, klagomål etc i enlighet med förvaltningens servicemål

Nyckelindikatorer: Nyckelindikatorer:

- 1) Andelen besökta företag som inlett ett arbete med att effektivisera sin energianvändning. Årsmål 100 %.
- 2) Andelen besökta företag som inlett ett arbete med att effektivisera sina transporter. Årsmål 100 %
- 3) Andel företag som uppfyller samtliga gällande tillståndsvillkor. Årsmål 100%

Uppföljning:

1. Fyra verksamheter lämnar miljörapport. Ytterligare ett antal bolag lämnar frivilligt alt. har förelagts årlig rapportering 31 mars. Två av miljörapporterna har granskats och godkänts medan kompletteringar begärts i två fall.
2. 21 av branschens verksamheter har hittills besökts. Egenkontrollen bedöms överlag vara god. Tillsynens fokus har legat på kemikalieförteckningar vilket lett till diskussioner om nya märkningssystemet CLP. Det mest "spännande" ärendet är kanske Stockholms Reparationsvarvs arbete med att minska sina metallutsläpp till recipient.
3. Pågår kontinuerligt och de uppsatta servicemålen avseende handläggningstider uppfylls

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 47 procent av budget. För helåret prognostiseras 450 timmar komma att utföras. Avvikelsen mot faktiskt fakturerade avgifter (484 timmar) utgör 7 procent.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
75	35	656	493	163	0

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
231	450

Miljöbalken kap 9 Verkstäder U-verksamheter

Inriktning:

Inspektion av 80 - 100 små verkstäder, huvudsakligen bilverkstäder. Tillsynen över oljeavskiljare för vilken fastighetsägaren ansvarar ingår. Fokus är grundläggande regler för miljöfarlig verksamhet som avloppsvattenbehandling, hantering och förvaring av kemikalier/avfall etc.

Målsättning:

För år 2016 ska följande uppnås i tillsynen:

1. Besök hos 80 - 100 verksamheter
2. Hantera klagomål i enlighet med förvaltningens servicemål

Nyckelindikatorer:

Nyckelindikatorer: Ej indikatorer pga långa tillsynsintervall.

Uppföljning:

Hittills i år har 32 verksamheter fått tillsynsbesök och resultatet skiljer sig inte från vad som tidigare redovisats för nämnden i årliga tillsynsrapporter. Det är i stort sett samma brister hos verksamheterna som det brukar vara vid förstagångsbesök, brister som ofta beror på bristande kunskap om regelverket. De som besökts tidigare har generellt bättre koll på kemikalie- och avfallshantering

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 48 procent av budget. För helåret prognostiseras 286 timmar komma att utföras. Arbetet timdebiteras.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
300-500	80-100	461	286	150	25

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
140	286

Miljöbalken kap 9 Kemisk industri och läkemedel

Inriktning: Fokus ligger på villkorsefterlevnad, egenkontroll och kemikaliehantering hos de sinsemellan mycket olika verksamheterna i branschen. Miljöpåverkan av farliga kemikalier, uppföljning av miljörapporter/tidigare kända brister. Motivera till förbättrad egenkontroll. Då ett par av anläggningarna omfattas av IED-direktivet förväntas också särskilda krav för rapportering av tillsynen över dessa anläggningar.

Målsättning: För år 2016 ska följande uppnås i tillsynen:

1. Miljö- och årsrapporter granskas och återkoppling sker till verksamheterna
2. Tillsynsbesök på 12 av verksamheterna
3. Fortsatta diskussioner med Octapharma och Stockholm Vatten om utsläpp av oktylfenol från bolagets anläggning
4. Deltagande i/yttranden över prövningsärenden

Nyckelindikatorer:

- 1) Andelen besökta företag som inlett arbete med att effektivisera sin energianvändning. Årsmål 100 %.
- 2) Andelen besökta företag som inlett arbete med att effektivisera sina transporter. Årsmål 100 %
- 3) Andel företag som uppfyller samtliga gällande tillståndsvillkor. Årsmål 100%

Uppföljning:

1. Åtta av branschens verksamheter är tillståndspliktiga och lämnar därför miljörapport. Samtliga rapporter har granskats, godkänts och ärendena har avslutats.
2. Årets första tillsynsbesök genomförs normalt som uppföljning av företagens miljörapport, tre verksamheter har besökts hittills i år .
3. Pågår, ett möte har hållits i år .
4. Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation har meddelat nytt tillstånd för Octapharma. Beslutet har överklagats av bolaget då man anser att villkoret avseende begränsningsintervall för pH-värde i utgående avloppsvatten utformats felaktigt.

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 44 procent av budget. För helåret prognostiseras 300 timmar komma att utföras. Avvikelsen, på årsbasis, mot faktiskt fakturerade avgifter är 57 timmar, motsvarande 16 %. Årsavgifterna ska också täcka den tid som åtgår för att hantera anmälningar om ändringar som inkommer från verksamheterna. För en liten bransch som den aktuella, med relativt många objekt med "hög" (mer än 30 tkr) årsavgift, innebär detta att om inga ändringar anmäls kommer ett överskott att uppstå.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
15	12	467	377	50	40

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
166	300

Miljöbalken kap 9 Grafiker

Inriktning:

Kontrollera utsläpp till luft och vatten från tryckerier och fotolab. Centralt, förutom att säkerställa villkors- och lagefterlevnad, är genom tillsynen medverka till att kemikalieförbrukningen minskar och att oönskade kemikalier fasas ut.

Målsättning:

För år 2016 ska följande uppnås i tillsynen:

1. Miljö- och årsrapporter granskas och återkoppling sker till verksamhetsutövarna
2. Tillsynsbesök/inspektion hos 14 verksamheter
3. Hantera anmälan om ägarbyte, klagomål etc i enlighet med de servicemål som finns för ärendetyperna

Kommentar: I indirekt debiterbar tid ingår i uppdrag som branschexpert åt Naturvårdsverket (115 - 120 timmar).

Nyckelindikatorer:

- 1) Andelen besökta företag som inlett arbete med att effektivisera sin energianvändning. Årsmål 100 %.
- 2) Andelen besökta företag som inlett ett arbete med att effektivisera sina transporter. Årsmål 100 %

Uppföljning:

1. Endast en verksamhet, Bold Printing, lämnar miljörapport. Granskning har genomförts. Årsrapporter granskas och följs upp i samband med ordinarie tillsynsbesök.
2. Fyra verksamheter har fått besök hittills i år. Besöken har föranletts av förändringar i verksamheterna. Det handlar om etablerade verksamheter med god egenkontroll där den mest aktuella frågan är kemikaliehantering, inkluderande märkning.
3. Inga ärenden aktuella hittills i år

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 66 procent av budget. För helåret prognostiseras 230 timmar komma att utföras vilket nära nog exakt motsvarar de faktiskt fakturerade avgifterna (som motsvarar 237 timmar). Skillanden mot planerade timmar i tillsynsplanen (279 timmar) beror på att antalet tillsynsobjekt minskat under året.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
22	14	463	279	174	10

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
152	230

Miljöbalken kap 9 Kemtvättar

Inriktning:

Syftet är att genom granskning av årsrapporter/återkoppling till verksamhetsutövare, skriftligt eller genom besök, verka för fortsatt minskning av lösningsmedelsutsläpp samt en god avfallshantering inom branschen.

Målsättning:

För år 2016 ska följande uppnås i tillsynen:

1. Granskning av och återkoppling på verksamheternas årsrapporter
2. Tillsynsbesök på en tredjedel (15) av kemtvättarna
3. Hantera anmälan om ägarbyte, klagomål etc i enlighet med de servicemål som finns för ärendetyperna

Nyckelindikatorer:

- 1) Andel kemtvättar där lösningsmedelsförlusterna per kilo tvättgods ligger under 1,5 %. Årsmål 100%.

Uppföljning:

1. Årsrapporter lämnas in till 31 januari. Inkomna rapporter har granskats och återkoppling har skett till verksamhetsutövaren. Tendensen är att lösningsmedelsförlusterna minskar ngt jfr föregående år
2. Tolv inspektioner har genomförts hittills i år. De vanligaste anmärkningarna verksamheterna fått rör kemikalieförteckning, säkerhetsdatablad eller märkning av avfall
3. Ett ägarbyte har hanterats hittills år

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 82 procent av budget. För helåret prognostiseras 180 timmar komma att utföras.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
53	15	235	198	32	5

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
163	180

Miljöbalken kap 9 Kross betong asfalt

Inriktning:

Påverkar med buller, damm och i vissa fall lukt. Tillsynens syfte är att, genom förelägganden om försiktighetsmått vid nyetablering och besök hos befintliga verksamheter, medverka till att buller- och stoftproblem minimeras och att störningarna för närboende begränsas så långt möjligt. Transportintensiv bransch. Ambitionen att minimera materialtransporter på byggarbetsplatserna ökar antalet anmälningar av tillfälliga krossar och även av antalet klagomål på sådana.

Målsättning:

För år 2016 ska följande uppnås i tillsynen:

1. Samtliga verksamheter inom branschen får tillsynsbesök
2. Hantera anmälan om ägarbyte, klagomål etc i enlighet med de servicemål som finns för ärendetyperna
3. Samverkan med stadsbyggnadskontoret i den samordnade prövning av dessa verksamheter, anmälan miljöfarlig verksamhet/bygglov, som krävs enligt PBL.

Nyckelindikatorer:

- 1) Antal befogade klagomål på damning och buller Årsmål 0 st.

Uppföljning:

1a. Huvuddelen av tillsynsbesöken genomförs under sensommar/höst - hittills i år har fem verksamheter besökts.

1b. Cementa, som bedriver tillståndspliktig verksamhet, kom in med sin miljörapport för sent och underrättelse om miljöstraffavgift har därför skickats till bolaget. Verksamheten fick, genom länsstyrelsebeslut i februari, slutliga villkor avseende buller och elanslutning av fartyg. Beslutet har överklagats av en privatperson som vill att strängare villkor ska meddelas.

2. Pågår kontinuerligt och hittills i år har ärenden avseende flytt av kross i Norra Djurgårdsstaden samt klagomål på Stockholm Vattens (SVAB) kross i Magelungskopplet behandlats. I fråga om SVAB:s kross beslutade nämnden, i februari år 2015, att lämna ett bullerklagomål utan åtgärd - ett beslut som överklagades och länsstyrelsen har återförvisat ärendet för ytterligare utredning.

3. För närvarande är två sådana ärenden aktuella, dels en sedan tidigare etablerad kross i Årsta och dels en kross vid Solvalla.

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 75 procent av budget. För helåret prognostiseras 200 timmar komma att utföras - detta innebär i sådan a fall att mer tid än motsvarande faktiskt fakturerade avgifter kommer att läggas ner.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
12	12	241	206	25	10

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
154	200

Miljöbalken kap 9 Livsmedelsindustri

Inriktning:

Energianvändning, inkluderande transportarbete, utgör branschens största miljöpåverkan. Fokus för tillsynen är således utvecklingen av företagens arbete inom dessa områden. Ambitionen är att genom rådgivning, goda exempel etc. stimulera till fortsatta förbättringar i branschen. Samverkan sker, vid behov, med förvaltningens livsmedelskontroll.

Målsättning:

För år 2016 ska följande uppnås i tillsynen:

1. Ca 20 verksamheter besöks/inspekteras
2. Hantera anmälan om ägarbyte, klagomål etc i enlighet med de servicemål som finns för ärendetyperna

Nyckelindikatorer:

- 1) Andelen besökta företag som inlett ett arbete med att effektivisera sin energianvändning. Årsmål 100%.
- 2) Andelen besökta företag som inlett ett arbete med att effektivisera sina transporter. Årsmål 100 %.

Uppföljning:

1. Dussintalet verksamheter har besökts och den vanligaste bristen som noteras avser kemikalieförvaring/säkerhetsdatablad. Bedömningen är ändå att många är intresserade av och bedriver ett aktivt miljöarbete
2. Pågår kontinuerligt och hittills i år har två "nya" verksamheter, Carnegiebryggeriet och Grönsakshallen Sorunda besökts. De har introducerats till miljöbalkens regler och de krav på egenkontroll som ställs upp

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 76 procent av budget. För helåret prognostiseras 210 timmar komma att utföras vilket nära nog exakt motsvarar de faktiskt fakturerade avgifterna.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
29	19	284	234	50	0

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
179	230

Miljöbalken kap 9 Oljehamnen

Inriktning:

Främst företag med stora mängder oljeprodukter/kemikalier på Loudden, nästan alla är tillståndspliktiga. Fel kan ge stora utsläpp och allvarliga konsekvenser. Fokus i tillsynen på kontroll av villkorsefterlevnad liksom på hur den beslutade avvecklingen kan genomföras på bra sätt.

Målsättning:

För år 2016 ska följande uppnås i tillsynen:

1. Miljö- och årsrapporter granskas och återkoppling sker till verksamhetsutövarna
2. Delta i besiktningar som görs av andra myndigheter med ansvar över närliggande/angränsande lagstiftning, t ex Sevesoinspektioner
3. Fortsatt medverka i diskussionerna kring hur avvecklingen kan genomföras
4. Hantera klagomål etc i enlighet med förvaltningens servicemål

Nyckelindikatorer:

- 1) Andelen besökta företag som inlett ett arbete med att effektivisera sin energianvändning. Årsmål 100 %.
- 2) Andelen besökta företag som inlett ett arbete med att effektivisera sina transporter. Årsmål 100 %

Uppföljning:

1. Majoriteten av företagen, sju stycken, är skyldiga att och har lämnat in miljörapport. Rapporterna har granskats och ärendena avslutats. Uppföljning av ev. frågetecken sker i samband med ordinarie tillsynsbesök.
2. Periodiska besiktningar är huvudsakligen inplanerade under hösten och förvaltningen deltar i dessa. För Circle K:s anläggning genomfördes besiktning i juni.
3. För såväl ST1:s som Univars anläggningar pågår avveckling nu. Dessa arbeten, samt de andra bolagens förberedelse inför avvecklingen, har genererat ärenden avseende såväl rivning som marksanering samt frågor kring sanering av och framtida användning/hantering av bergum.
4. Pågår kontinuerligt och hittills i år har inga ärenden kommit in

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 42 procent av budget. För helåret prognostiseras 250 timmar komma att utföras. Avvikelsen mot budget beror på främst på den pågående avvecklingen av verksamheter i hamnen som innebär att en del av tillsynstiden redovisas inom andra områden.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmarna

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
9	9	586	346	80	160

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
146	250

Miljöbalken kap 9 Enskilda avlopp

Målsättning: Målet är att minska näringsläckaget till omgivande mark och vattendrag genom handläggning av anmälningsärenden och tillståndsansökningar. I samarbete med Stockholm Vatten fortsätter arbetet med den geografiska inventering som utfördes 2015 för att hitta fastigheter med enskilda avlopp som inte finns i förvaltningens register.

Uppföljning: Arbetet med inventering av fastigheters avloppslösningar leder successivt till att fler fastigheter ansluter sig till det kommunala avlopps nätet eller ansöker om tillstånd till godkända enskilda avloppsanläggningar.

Antal inkomna tillståndsansökningar hittills 2016:

*fem ansökningar om tillstånd till slutna tank, varav fyra avser befintliga anläggningar som upptäcktes vid avloppsinventeringen 2013

*en ansökan om tillstånd till befintlig infiltrationsanläggning som upptäcktes vid avloppsinventeringen 2013

*åtta ansökningar om tillstånd till torr toalettlösning

Av de 104 ärenden som initierades vid avloppsinventeringen 2013 pågår handläggning i 20 ärenden, av dessa är sex stycken på väg att anslutas till kommunalt VA.

Den geografiska inventeringen (dvs granskning av kartor över hela Stockholms kommun) som gjordes 2015 resulterade i en lista på ca 300 fastigheter som inte verkade vara anslutna till VA-nätet. Listan har granskats av Stockholm Vatten AB under hösten 2015 och våren 2016. Granskningen visar att 47 fastigheter saknar kommunal VA-anslutning. För ytterligare 107 fastigheter är det osäkert vilken sorts avloppsanläggning fastigheten har eller om det ens uppkommer avloppsvatten på fastigheten. Miljöförvaltningen utreder dessa fastigheter vidare genom att kontakta Statens fastighetsverk, fastighetskontoret, Akademiska hus och Kungliga Djurgårdens förvaltning.

Inventering pågår av avloppslösningar på Lambarö. En enkät har skickats till fastighetsägarna för de 10 fastigheter som inte har anslutit sig till det kommunala VA-nätet. Enkätsvaren kommer att ligga till grund för 2017 års tillsyn.

Den planerade tiden på området beräknas kvarstå.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
290	0	97	12	85	0

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
17	17

Miljöbalken kap 9 Gödselstäder

Målsättning:

Målet är att minska näringsläckaget till omgivande mark och vattendrag genom riktad tillsyn på gödselstäder. Under år 2016 utförs inspektion av 19 hästgårdar och ridanläggningar inom Miljösamverkan i Stockholms samverkansprojekt 'Gödselhantering'.

Nyckelindikatorer:

1) Andel inspekterade anläggningar utan läckage till omgivningen. Årsmål: 100 %. Utfall 2016: 100%.

Uppföljning:

Bedömningen är att verksamhetsutövarna har god egenkontroll för gödselhanteringen.

Hittills har 11 inspektioner på ridskolor och 4H-gårdar utförts med avseende på gödselhantering. Vid huvuddelen av anläggningarna sker lagring av gödsel i en container. Lagring och hantering av gödsel vid anläggningarna sker på ett sådant sätt att det i nuläget inte bedöms föreligga någon större risk för näringsläckage till hav, sjöar och vattendrag eller påverkan på dricksvattentäkter.

Årets mål för antal inspektioner beräknas nås.

Förvaltningen har deltagit i de möten som har hållits inom Miljösamverkan i Stockholms samverkansprojekt 'Gödselhantering'.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
19	19	181	75	96	10

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
69	72

Miljöbalken kap 9 Värmepumpar

Målsättning:

Målet med tillsynen är att genom tillståndsprovning av värmepumpsansökningar bidra till minskad klimatpåverkan. Vid provning görs en bedömning av föreslagen lokalisering. För att underlätta för sökanden upprätthålls en e-tjänst. Den indirekta tiden avser bland annat vidareutveckling av e-tjänsten för värmepumpar.

Kommentar: Objekt med planerad tillsyn avser uppskattat antal ansökningar om tillstånd. Det finns ej registrerat antal tillsynsobjekt i vanlig mening.

Nyckelindikatorer:

1) Antal hanterade värmepumpsansökningar. Årsmål 2016: 422. Utfall T2 2016: 244.

Uppföljning:

Det har inkommit 255 tillståndsansökningar hittills i år, vilket är 48 färre än vid samma tidpunkt förra året. Det budgeterade antalet om 422 inkomna ansökningar beräknas nås.

Enligt Svenska Kyl & Värmepumpföreningen har fastighetsvärmepumpar ökat under året vilket kan förklaras av en fortsatt stark utveckling inom nybyggnation. Vid småhusbyggen är det idag standard att sätta in en anpassad värmepumplösning för att reducera energiförbrukningen. Trots det har försäljningen av bergvärmepumpar gått ner med 7 % till och med andra tertiet, vilket, enligt branschen, kan förklaras med det minskade ROT-avdraget. Majoriteten av företagen i kyl- och värmepumpsbranschen har uppgett att de har fått färre uppdrag sedan den nya lagen för ROT-avdrag trädde i kraft i januari i år.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
Se kommentar	422	3338	2338	930	70

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
1540	2339

Miljöbalken kap 9 Olägenhetshantering

Inriktning:

Målsättning: Målet är att undanröja olägenheter för människors hälsa i bostäder i flerbilshus. Handläggningen ska bedrivas effektivt och rättssäkert.

Kommentarer: Antalet med planerad tillsyn utgörs av antalet hanterade olägenhetsärenden under innevarande år. Statistik om Stockholm redovisar för utgången av 2014 en prognos om 460 000 bostäder i flerbostadshus.

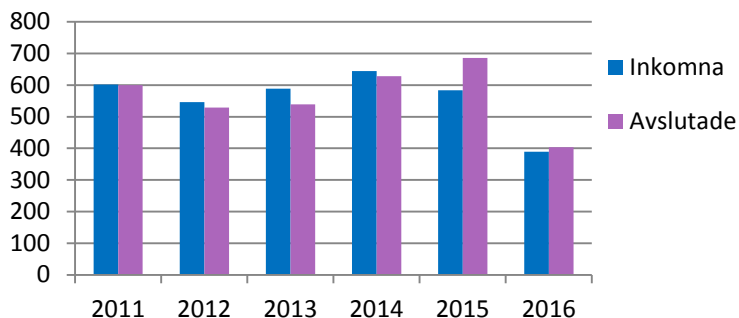
Nyckelindikatorer:

- 1) Andel ärenden påbörjade fr.o.m. 2016 som avgjorts inom 9 månader. Årsmål 90 %.
- 2) Ärendebalansen ska minska till 550 ärenden senast den 31 december 2017.
- 3) Andelen ärenden som avgjorts med en förbättrad inomhusmiljö som följd.

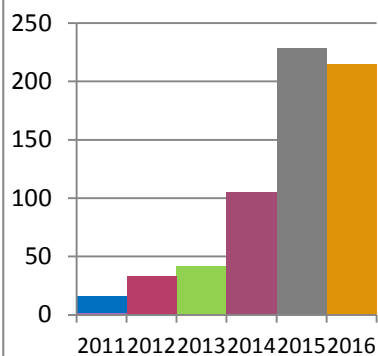
Uppföljning T 2:

315 ärenden har initierats vilket är färre än förra året. Majoriteten av de inkomna klagomålen är fortsatt bullerrelaterade följt av klagomål på lukt och temperatur. Förvaltningen har fram till augusti avslutat 334 ärenden. Den 3 aug var 627 ärenden pågående att jämföra med årsskiftet 633 st. Vid T2 förra året var 698 ärenden pågående. Statistik över ärenden som avgjorts med förbättrad inomhusmiljö kommer att presenteras i VB liksom en första bedömning av måluppfyllelsen av målet att 90 % av ärendena som påbörjats fr.o.m. 2016 ska vara avgjorda inom 9 månader. När det gäller den målsättningen kan en mer tillförlitlig bedömning av måluppfyllelsen göras först under 2017. Nedan redovisas ärendebalansens utveckling sedan 2011 (vänstra tabellen) och sammansättning per den 30 augusti 2016 (högra tabellen). Av de pågående ärendena ligger 134 st för överprövning i överinstans.

Inkomna och avslutade ärenden 2011 -2016 aug

Status 2016-08-30 pågående ärenden sorterat på startår

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
	750	7844	2356	4901	587

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
1757	2344

Miljöbalken kap 9 Fastighetsägartillsyn

Inriktning:

Målsättning:

Målet med tillsynen är att granska och bedöma hur fastighetsägarens egenkontroll för drift och underhåll är utformad, och vid behov ställa krav, så att hälsoproblem för de boende och skador på miljön förebyggs.

Kommentarer: Antalet registrerade bostadsbyggnader i tillsynsregistret är ca 17.000.

Nyckelindikatorer: 1) Andel av inspekterade flerbostadshus som uppvisar brister som kräver uppföljning. Årsmål: 20 %.

Uppföljning T 2:

Traditionell tillsyn av fastighetsägares egenkontroll:

Antalet startade ärenden från 1 januari 2016 är 519 stycken. Antalet planerade inspektioner är fortsatt 480 stycken, varav 352 stycken är utförda. Effektivisering av processen inför 2016 har lett till att ca 73 % av den planerade tillsynen har kunnat utföras under årets första halva. Uppsatta mål för året bedöms hållas. Antal ärenden som drivits vidare i uppföljningsärenden är 99 stycken (28 %). Majoriteten av anmärkningarna som drivs vidare i uppföljningsärenden berör undercentralen (VVC). Den generella upplevelsen är att informationen som inspektörerna delger fastighetsägarna under tillsynen uppskattas och är till hjälp för det fortlöpande egenkontrollarbetet.

Riktad bostadstillsyn – pilotprojekt:

Enligt planen ska tillsynsättet testas på en eller två fastighetsägare med fastigheter inom socioekonomiskt svaga områden i Stockholm. Information om tillsyn har gått ut till två fastighetsägare och tre inspektionstillfällen har genomförts. Vid varje inspektionstillfälle inspekterades flera lägenheter i den besökta fastigheten. Möjlighet fanns för samtliga boende att få sin lägenhet inspekterad vid inspektionstillfället. Information hade sänts i förväg till fastighetsägaren och information till de boende hade satts upp i trapphus av miljöförvaltningen. Inspektionsrapport från det första inspektionstillfället, en fastighet på Nordkapsgatan, har skickats till fastighetsägaren. Vid inspektionen granskades framför allt ventilationsflöden, fuktindikering och allmänt underhåll. Vid inspektionen noterades vissa anmärkningar, men inget alarmerande. Klagomål på bl.a. kall bostad vintertid framfördes av boende i flera lägenheter. Fastighetsägaren har fått inspektionsrapporten för yttrande.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
Se kommentar	615	5633	3999	1471	163

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
2601	3914

Miljöbalken kap 9 Skolor och förskolor

Inriktning:

Målet är att verka för en god inomhusmiljö i skolor och förskolor så att eleverna och barn inte utsätts för hälsorisker eller hindras i sin utveckling och i sitt lärande. Tillsynen fokuserar på kända problemområden som bristande ventilation, buller och städning/hygien.

Målsättning:

Under 2016 planerades följande uppnås inom tillsynen:

1. Handläggning av ca 60 inkomna anmälningar av nya, och förändring av befintliga, verksamheter
2. Inspektion av ca 400 skolor och förskolor inom riktad tillsyn, inklusive projektinsyn.
3. Eftersom buller från fasta installationer (framför allt från ventilationen) är den vanligaste anmärkningen vid miljöförvaltningens hälsoskyddstillsyn genomförs ett bullerprojekt under 2016 för att mäta buller från fasta installationer inomhus på ca 120 förskolor.
4. Uppföljning av brister funna vid tillsynen.
5. 85% av alla verksamheter ska vara kontrollerade och ha radonvärden under 200 Bq/m³ luft.

Nyckelindikatorer:

- 1) Andel skolor och förskolor som inspekterats inom den riktade tillsynen med anmärkningar som kräver uppföljning eller där det föreligger risk för olägenhet. Årsmål: < 50 %.
- 2) Andel förskolor och skolor som har kontrollerats avseende radon och har radonvärden under 200 Bq/m³ luft. Årsmål: 85 %.
- 3) Andel förskolor och skolor som under året har kontrollerats avseende buller och har ljudnivåer under 30 dB
- 4) Andel förskolor och skolor som har uppfört personbelastningskartor gällande ventilationens kapacitet

Uppföljning:

Målsättningen för året beräknas uppnås.

1. Under perioden 1 januari - 31 juli 2016 har 35 anmälningar inkommit. Behovet av skol- och förskoleplatser till hösten 2016 har ökat på grund av det stora antalet flyktingar som kommer till Stockholm. Utbildningsförvaltningen har förvarnat om att det kan bli aktuellt med utökning av upp till 23 verksamheter under året. Anmälan om utökning (förändring) av verksamhet har hittills inkommit avseende ca hälften av dessa verksamheter. Under januari -juli har 34 verksamheter inspekterats med anledning av anmälan.
2. Totalt har 273 inspektioner utförts, varav 162 inom den löpande tillsynen och 111 inom ramen för bullerprojektet. 51 procent av verksamheterna inspekterade inom ramen för den löpande tillsynen hade brister som kommer att följas upp.
3. Ljudnivåmätningar har utförts i 111 förskolor i stadsdelarna Norrmalm och Södermalm under april-juni inom ramen för ett bullerprojekt. Vissa förskolor togs bort från projektet pga pågående renoveringar. 77 % av de besökta förskolorna hade problem med höga ljudnivåer från fasta installationer, vilket kommer följas upp.
4. 119 uppföljningsärenden har startats under januari-juli efter utförd tillsyn. Totalt drivs i dagsläget 294 uppföljningsärenden. 57 ärenden har avslutats under året.
5. 83 % av förskolorna och skolorna Stockholm har kontrollerats avseende radon och har radonvärden under 200 Bq/m³ luft (31 juli 2016).

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
1358	400 + 60	9047	7347	1600	100

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
4503	7259

Miljöbalken kap 9 Idrottsanläggningar

Inriktning:

Målet är att minska risken för smittspridning och hälsobesvär genom att tillse att verksamhetsutövarna har en god egenkontroll för drift och underhåll. Fokus ligger på tillsyn av kommunala idrottshallar med syftet att säkerställa en god miljö för främst idrottande barn och ungdomar. Det finns 40 kommunala idrottshallar i Stockholm.

Målsättning: .

Under 2016 planerades följande uppnås inom tillsynen:

1. Inspektion av ca 25 idrottshallar.
2. Granskning görs av bland annat ventilation, rutiner för städning/hygien och risk för legionella och uppföljning av brister sker vid behov.

Nyckelindikatorer:

- 1) Andel verksamheter som inspekterats med anmärkningar som kräver uppföljning. Årsmål: 0 %

Uppföljning:

Tillsynen kommer att utföras under hösten 2016. Antalet inspektioner kan komma att reduceras på grund av att tillsyn av migrationsboenden prioriterats.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
40	25	290	140	100	50

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
0	140

Miljöbalken kap 9 Migrationsboenden

Inriktning:

Målet är att förebygga smittspridning och olägenhet för människors hälsa. Fokus ligger på granskning av ventilation samt rutiner för städning och hygien.

Målsättning:

Under 2016 planerades följande uppnås inom tillsynen:

1. Inspektion av 15 av stadens migrationsboenden (omfattar Migrationsverkets anläggningsboenden samt de kommunala och privata asyl-/PUT-boenden som finns).
2. Beroende på utvecklingen av flyktingströmmarna till Stockholm kan tillsynen behöva utökas, både i fråga om tillsynsinsatser och andra ändamålsenliga aktiviteter inom området.

Nyckelindikatorer:

- 1) Andel verksamheter som inspekterats med anmärkningar som kräver uppföljning.

Årsmål: 0 %

Uppföljning:

Under mars-maj 2016 inspekterades 15 anläggningar i stadsdelarna Bromma (2 st), Hässelby-Vällingby (2 st), Farsta (6 st), Skarpnäck (1 st), Skärholmen (2 st), Södermalm (1 st) och Kungsholmen (1 st).

Nio av de besökta verksamheterna hade brister som kommer att följas upp. De anmärkningar som följs upp är brister i ventilationens funktion (8 st), avvikande varm/kallvattentemperatur (3 st) och påvisad fukt-/mögeltillväxt (2 st). Några boenden hade flera anmärkningar. Trots att 60 % av besökta verksamheter får uppföljning så är förvaltningens bedömning att det generellt sett ser bra ut. Flera av boendena var belägna i självdragshus och för att säkerställa att det finns tillräckliga luftflöden i förhållande till personbelastningen har utredning av ventilationens funktion efterfrågats. Anmärkningar på bland annat bristande rutiner i städning och rengöring noterades och lämnades till verksamhetsutövaren att följa upp och åtgärda inom ramen för sin egenkontroll. Årets tillsynsmål har uppnåtts men fler boenden kan komma att inspekteras.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
33	15	210	100	100	10

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
177	202

Miljöbalken kap 9 Restaurang och evenemang

Inriktning:

Målsättning: Målet är att barn, ungdomar och vuxna ska kunna uppleva och njuta av musik utan att riskera hörselskador eller andra negativa hälsoeffekter. Bullermätningar utförs hos verksamhetsutövare.

Nyckelindikatorer:

1) Andel av de inspekterade verksamheterna som har brister som behöver följas upp. Årsmål: 0%.

Uppföljning T 2:

Några remisser från polisen rörande tillståndsansökningar har besvarats under året, varav en gällande livekonserter på en uteservering har avstyrkts pga tidigare klagomål. Branschen sköter sig generellt bra när det gäller ljudnivåerna på evenemangsområdet, dvs. de innehåller de riktvärden som finns för att skydda besökarna. Däremot har ett stort antal klagomål på bullerstörningar i bostäder från evenemang inkommit under sommaren. Det har främst handlat om Summerburst, vilket genererade 15 e-tjänständer och ungefär lika många mail från störda närboende. Klagomål har även inkommit på andra mindre evenemang och ravefester som saknar tillstånd från polisen. De klagande har informerats om att miljöförvaltningen sammanställer klagomålen och redovisar resultatet för ansvariga inom staden och arrangörerna. I övrigt har de klagande fått muntliga beslut om att de aktuella evenemangen bedöms vara tillfälliga störningar och därför inte bedöms som olägenheter enligt miljöbalken. De klagande har informerats om att de muntliga besluten är överklagbara. Störningar från evenemang utan tillstånd hänvisas till polisen. Det är i princip omöjligt att klara riktvärdena för buller inomhus i närliggande bostäder vid denna typ av evenemang, även om riktvärdena för höga ljudnivåer inom evenemangsområdet innehålls.

Planerade ljudmätningar inom evenemangsområdet har utförts på sex olika evenemang och inga överskridanden noterades. Ytterligare planerade ljudmätningar på olika typer av nöjesverksamheter där höga ljudnivåer förekommer avses genomföras. Miljöförvaltningen samverkar med evenemangsnätverket och stadsledningskontoret. Planerad tillsyn bedöms hinnas med under året.

I Rosenlundsparken har på medborgarinitiativ en dansbana uppförts av stadsdelsförvaltningen. Banan kan bokas av olika grupper och har varit mycket populär med bokningar på ca sex kvällar i veckan kl 17.00-22.00. Många närboende har inkommit med klagomål på höga ljudnivåer i deras bostäder och mätningar i bostad har visat mycket höga bullernivåer som bedöms utgöra olägenhet för människors hälsa. Stadsdelsförvaltningen har därför åtagit sig att begränsa verksamheten i tid till kl 21.00 och till antal bokningsbara tillfällen. Utvärdering av effekten av begränsningen pågår.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
	15	200	75	115	10

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
46	75

Miljöbalken kap 9 Alkoholremitter

Inriktning:

Målsättning: Målet är att förebygga bullerstörningar för närboende.

Nyckelindikatorer:

- 1) Antal handlagda alkoholremitter. Årsmål: 330 stycken.
- 2) Handläggningstid, två arbetsveckor. Årsmål: 95%.

Uppföljning T 2:

Fram till den 2 augusti har 227 alkoholremitter inkommit och besvarats. Av dessa har 12 ansökningar avstyrkts. Den vanligaste grunden för ett avstyrkande är att det pågår klagomålsärenden rörande verksamheten.

11 remisser (5 %) har tagit längre tid än 2 veckor att handlägga. För några av dessa beror den längre handläggningstiden på att fel avslutsdatum är angivet. Årsmålet att 95 % av ärendena ska handläggas inom 2 veckor beräknas nås.

Totalt för året planeras 330 remissyttranden. 60 % av dessa har fram till den 27 juni inkommit. Antalet inkomna remisser brukar vara som högst under våren, det beräknade antalet inkomna remisser för året ser därför ut att stämma.

Kommunfullmäktige har fastställt nya riktlinjer för serveringstillstånd. Nytt är bland annat att serveringstid på uteserveringar mellan klockan 22:00 till klockan 23:00 beviljas med två års prövotid om det inte finns pågående klagomålsärende hos miljöförvaltningen eller nyligen avslutade klagomålsärenden (inom ett år). Vanlig remissförfrågan kommer inte göras i dessa fall utan listor på pågående klagomålsärenden kommer regelbundet skickas till tillståndsenheten. I nuläget verkar de generösare riktlinjerna inte ha lett till en större tillströmning av klagomål på buller från restaurang.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
	330	430	330	100	0

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
205	330

Miljöbalken kap 9 Bassängbad

Inriktning:

Målet är rent vatten, bra luft och fräscha anläggningar. Vid tillsynen granskas och bedöms hur verksamhetsutövarens egenkontroll för drift och underhåll är utformad så att hälsoproblem och skador på miljön förebyggs.

Målsättning:

Under 2016 planerades följande uppnås inom tillsynen:

1. Under 2016 genomförs ett tillsynsprojekt gällande städning och hygien på inomhusanläggningar. Förutom kontroll av badanläggningarnas rutiner kring städning och hygien, utförs provtryckning på ytor för hygienisk kontroll.
2. Badvattenövervakning med granskning av analysrapporter och egenkontroll.
3. Handläggning av nyanmälningar, renoveringar och eventuella klagomål, samt uppföljning av ärenden från tidigare års tillsyn.

Nyckelindikatorer:

- 1) Andel bassängbad som fått anmärkning på badvattenkvaliteten. Årsmål: < 30 %

Uppföljning:

Miljöförvaltningens erfarenhet är att större anläggningar inte tar mer tillsynstid i anspråk än mindre anläggningar. Anledningen till detta är bland annat att mindre anläggningar överlag har högre temperaturer, bland annat finns bland dem många bubbelpooler. Bland de mindre anläggningarna finns också fler oerfarna verksamhetsutövare. Det går åt mer tid för att ge råd för egenkontrollen till mindre anläggningar än till de större. Problem med vattenkvaliteten fördelar sig ungefär lika, bland annat för att de större anläggningarna i stadens regi är högt belastade.

I juni stängdes 2 större simhallar ner långvarigt för omfattande renovering (Forsgrenska och GIH). Utöver detta är också Åkeshovs sim- och idrottsanläggning stängt för renovering sedan juni 2015. Det kan innebära ytterligare besöksstryck på övriga anläggningar.

1. Planen var ursprungligen att inspektera samtliga inomhusanläggningar, men istället har tillsynen riktats in på större anläggningar (> 20 m) dit allmänheten har tillträde. Bostadsrättsföreningar och arbetsplatspooler ingår inte i projektet. Antalet planerade inspektioner har sänkts till 35. 23 inspektioner har utförts och erfarenheten hittills är att projektet är väl motiverat. Provtryckningen har visat att rengöringen av de flesta anläggningarna kan förbättras och att städrutinerna brister.

2. Av totalt 76 anläggningar som varit i drift har 17 anläggningar (22 %) haft bakterieöverskridanden perioden 1 januari - 25 juli 2016. Sex fall av *Pseudomonas aeruginosa* har inträffat. Vid bakterieöverskridande eller om analysvar inte inkommit startas ärenden för uppföljning. För närvarande drivs 38 badvattenärenden.

44 anläggningar (56 %) har haft avvikelser när det gäller kemiska parametrar, såsom förhöjda värden på bundet klor, grumlighet, turbiditet, kloroform eller totalhalt klor.

3. För närvarande handläggs 11 anmälningsärenden, ett klagomålsärende rörande smutsig simhall och 38 uppföljningar av tidigare års riktade tillsyn. En dialog har förts och möten hållits mellan idrottsförvaltningen, fastighetskontoret och miljöförvaltningen gällande de pågående renoveringarna av simhallar. Förvaltningen har yttrat sig gällande planeringen av utomhusbadet Järva Friluftsbad.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
79	68	1357	957	350	50

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
550	858

Miljöbalken kap 9 Strandbad

Målsättning:

Målet är att ingen ska bli sjuk av att bada vid stadens officiella strandbad och att alla strandbad ska ha god vattenkvalitet.

Nyckelindikatorer:

- 1) Andel strandbad där badvattnet visat otjänliga provresultat. T2 2016: 16%.
- 2) Andel provtagningsplatser där algblomning indikerats. T2 2016: 13%
- 3) Andel badvattenprov utan anmärkning. Årsmål 85%. T2 2016: 88%.

Uppföljning:

Alla stadsdelar och verksamheter som bedriver strandbad, totalt 14 stycken, har beställt strandbadvattenprovtagning av förvaltningen.

Badvattenprovtagningen har huvudsakligen visat på bra resultat för strandbaden under sommaren och 88 % av proverna har varit utan anmärkning. Vid 5 bad har otjänliga provresultat förekommit. Dessa bad är Brunnsviken, Maltesholm, Mälarhöjdsbadet, Tantobadet och Ängbybadet. Tillfälliga otjänliga provresultat kan t.ex. bero på att fågelbajs sköljs ner i vattnet vid regn. Vid Hässelby strandbad, Hässelby allmänna strandbad, Kanaanbadet och Maltesholmsbadet har algblomning förekommit. Inga bad har dock behövt stängas och inga rapporter från allmänheten om att de har blivit sjuka efter bad har inkommit till förvaltningen.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
31	31	230	155	70	5

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
155	155

Miljöbalken kap 9 Plaskdammar

Inriktning:

I Stockholm finns 56 plaskdammar lokaliserade till stadens parker, vilka driftas av stadens 14 stadsdelsförvaltningar. De är ämnade för små barns badlek och används av barnfamiljer, förskolor och parklekar. Erfarenheten är att de flesta av dessa används mycket, i synnerhet vid varm väderlek. Målet är rent vatten för plask och lek i stadens plaskdammar.

Målsättning:

Under 2016 planerades följande uppnås inom tillsynen:

1. Systemtillsyn med inspektion på 10 anläggningar, inklusive stickprovskontroll av badvattenkvaliteten.
2. Badvattenövervakning, d v s kontroll av vattenkvaliteten via granskning av analysvar och incidentrapporter för samtliga plaskdammar i drift.
3. Förebyggande informationsinsatser, bland annat genom att återkommande konferenser hålls med alla berörda för driften.

Nyckelindikatorer:

- 1) Andel plaskdammar där badvattnet visat otjänliga provresultat.

Uppföljning:

Under våren har dialog förts mellan stadsdelarna och miljöförvaltningen gällande installation av pH-reglering till driftsäsongen 2016. Detta skedde mot bakgrund av den utredning miljöförvaltningen genomförde under 2015 om pH-avvikelse i badvattnet och slutsatsen att avsaknad av pH-reglering medför fler bakterieöverskridanden. PH-reglering har inför badsäsongen 2016 installerats på 32 av dammarna, d v s på närmare 60 %. Vidare har möten hållits med alla parter för att kvalitetssäkra kommunikering, provtagning och drift av dammarna.

1. Systemtillsyn har utförts på 11 plaskdammar. I jämförelse med förra året är parkskötseln bättre utförd detta år. Stickprovskontroller av badvattnet visade på bakterieöverskridanden i två av nio provtagna dammar. I tre dammar påvisades förekomst av bakterien *Pseudomonas aeruginosa*.
2. Mängden bakterieöverskridanden och incidenter är betydligt större för plaskdammar än för badanläggningar i övrigt, pga den utsatta miljön och tillgängligheten. Förvaltningens tillsyn 2015 då samtliga plaskdammar besöktes visade att dammar med dålig vattenomsättning eller komplicerad form på dammen bör ta prov vid flera provtagningspunkter i dammen. Under säsongen 2016 har utökad provtagning införts. Badvattenövervakning sker sommartid när plaskdammarna är i drift. 34 (63 %) av de 54 plaskdammar som är i drift under 2016 har haft bakterieöverskridanden i badvattenprovtagningen en eller flera gånger fram till och med 21 juli 2016. Totalt har 33 procent av alla inskickade analysprover visat på bakterieöverskridanden (se tabell). Vid 13 plaskdammar (24 %) har bakterien *Pseudomonas aeruginosa* påvisats i ett av vattenproven.

Totalt antal analysrapporter	196	Procent
Totalt antal överskridanden av bakterier	65	33 %
Totalt antal förekomster av PA	13	7 %
Totalt antal överskridande av pH	14	7 %
Totalt antal överskridande av klor	3	2 %

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
56	10	495	295	150	50

Levererad e direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
237	274

Miljöbalken kap 9 Hygienverksamheter

Inriktning:

Målet är att ingen ska bli sjuk eller skadad av skönhetsvård. Fokus på tillsyn av stickande/skärande verksamheter med risk för blodsmitta.

Målsättning:

Under 2016 planerades följande uppnås inom tillsynen:

1. Handläggning av ca 50 nyanmälda verksamheter.
2. Riktad tillsyn på 20 tatueringverksamheter innefattande granskning av tatueringsfärger och rutiner för hygien.
3. Riktad tillsyn på ytterligare 30 verksamheter.

Nyckelindikatorer:

- 1) Andel inspekterade verksamheter med fungerade hygienrutiner för att förhindra smittspridning. Årsmål: 100 %
- 2) Andel inspekterade verksamheter med felaktigt märkta tatueringsfärger. Årsmål: 0 %

Uppföljning:

1. Under perioden 1 januari – 31 juli 2016 har 76 anmälningsärenden inkommit, varav 26 avsåg tatuering, 21 kosmetisk tatuering, 2 piercing, 25 fotvård, 1 akupunktur och 1 hudvård. Detta är nästan en fördubbling jämfört med föregående år. Den stora ökningen antas bero på att verksamheter som bedriver kosmetisk tatuering ökar, att vårens tillsyn resulterat i nio nyanmälningar och att verksamhetsutövarna blivit bättre på att anmäla var och en av de som delar på en studio eller när vid lokalbyte.

Under perioden har 62 anmälningar handlagts, varav 56 inspekterats. Bedömningen är att hygienverksamheterna generellt haft god egenkontroll, men 15 kosmetiska tatueringare har fått anmärkning gällande brister i rengöringsrutinen för instrument. Förvaltningen tycker sig dock kunna se en trend att användandet av sterila engångsinstrument har ökat hos kosmetiska tatueringare.

2. Under våren har förvaltningen bedrivit riktad tillsyn på 19 tatueringare, varav 5 kosmetiska tatueringare. Syftet var att granska hygien- och smittskyddsrutiner samt att kontrollera märkning och innehållsförteckning på ett urval av de tatueringsfärger som saluförs och/eller används på kund. Majoriteten av besökta verksamheter har haft bra hygien- och smittskyddsrutiner. Fyra verksamheter fick anmärkning avseende rutinen för rengöring av instrument och användandet av ett alkoholfritt desinfektionsmedel. 18 verksamheter fick anmärkning avseende färgerna. Den vanligaste bristen var avsaknad av märkning eller garanti om sterilitet. Hos sju verksamheter påträffades färger som innehöll otillåtna ämnen. Det finns även kunskapsbrister hos utövarna gällande det regelverk för tatueringsfärger som trädde i kraft 2013. Särskilt gällande ansvaret att kontrollera att tatueringsfärgerna inte innehåller otillåtna ämnen, att ämnen som omfattas av begränsningar inte överskrider tillåtna halter och att det finns märkning eller garanti för sterilitet. Förvaltningen följer upp bristerna och kommer att rapportera till Läke-medelsverket. Bedömningen är att stora förbättringar kan uppnås relativt enkelt och till låg kostnad för verksamhetsutövarna. Det handlar till största del om okunskap och bristande rutiner i branschen.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
574	100	547	347	150	50

Levererad e direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
302	400

Miljöbalken kap 9 Radon

Inriktning:

Målsättning:

Målet är att alla flerbostadshus ska var kontrollerade avseende radon och ha radonhalter under riktvärdet 200 Bq/m³. Genom tillsynen kontrolleras att fastighetsägare mäter, åtgärdar och redovisar uppmätta radonhalter. En e-tjänst upprätthålls där allmänheten kan se vilka fastigheter som är radonmätta.

Kommentarer: Det finns ca 17.000 byggnader i Stockholm. Antalet med planerad tillsyn utgörs av planerat antal handlagda ärenden.

Nyckelindikatorer:

1) Andel flerbostadsfastigheter i staden (totalt) som är kontrollerade avseende radon och har radonvärden under riktvärdet 200 Bq/m³ luft. Årsmål: 65 %. Utfall T2 2016: 64%

2) Andel flerbostadsfastigheter i de kommunala bostadsbolagen som har kontrollerats avseende radon och har radonvärden under riktvärdet 200 Bq/m³ luft. Årsmål: 85 %. Utfall T2 2016: 84%

3) Antal användare av e-tjänst för uppmätta radonhalter. Årsmål 8 000. Utfall T2 2016: 5 124

Uppföljning:

64 % av flerbostadshusen är kontrollerade avseende radon och har radonvärden under riktvärdet 200 Bq/m³ luft. Andelen i de kommunala bostadsbolagen är 84 %. Hittills i år har 5 124 användare använt e-tjänsten för radon.

Andel flerbostadsfastigheter i staden (totalt), i de kommunala bostadsbolagen och förskolor som är kontrollerade avseende radon och har radonvärden under riktvärdet 200 Bq/m³ luft.

	Tot flerbost.fast	Komm. Bostadsbo	Förskolor
2010	30%	96%	
2011	41%		
2012	44%	74%	60%
2013	48%	75%	75%
2014	56%	75%	74%
2015	62%	84%	78%
2016	64%		83%

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
Se kommentar	1500	5292	2160	2832	300

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
1780	2160

Miljöbalken kap 9 Djurtillstånd

Målsättning:

Målet är att förebygga olägenhet för människors hälsa genom att tillståndspröva ansökningar för hållande av orm, fjäderfä och lantbruksdjur inom detaljplanelagt område.

Kommentarer: Objekt med tillsyn avser uppskattat antal ansökningar om tillstånd.

Nyckelindikatorer:

1) Andel tillstånd för orm, fjäderfä och lantbruksdjur som handläggs inom fyra veckor. Årsmål: 95 %.
Utfall T2 2016: 100%.

Uppföljning:

Förvaltningen har meddelat 4 tillstånd att hålla höns, 4 tillstånd att hålla orm och medgett en ansökan om utökning av befintligt tillstånd till hållande av lantbruksdjur. Alla har handlagts inom 4 veckor.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
Se kommentar	10	86	16	70	0

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
9	16

Miljöbalken kap 9 Övrigt arbete med hälsoskydd

Inriktning:

Målsättning:

Besvara frågor från allmänheten i direktservice, stödja övriga handläggare med expertkompetens, storstadssamarbete, omvärldsbevakning, utbildningar och utveckling.

Nyckelindikatorer:

Ej relevant med indikator pga. ej eg. bransch, mycket kunskapsområdesbevakning.

Uppföljning T 2:

Inflödet av nya ärenden till DS är fortsatt lägre än förra året. Andelen olägenhetsärenden som anmäls via e-tjänsten har ökat och utgör i slutet av juli 72 % av det totala antalet nya ärenden. Under perioden till och med juli har DS startat 315 ärenden och avslutat 106 st.

Inflödet av telefonsamtal till Kontaktcenter har minskat som en direkt följd av övergången till KCH fr.o.m. den 1 februari. KCH innebär att Kontaktcenter startar ett ärende i ett stadsgemensamt system istället för att vidarekoppla samtal från medborgare och företagare. Förvaltningen återkopplar till medborgaren per mail eller telefon beroende på önskemål. Målsättning är att återkoppling ska ske inom 24 timmar. En tänkbar orsak till att färre samtal kommer till KC är att många medborgare tidigare ombetts av KC att ringa åter under förvaltningens telefontid kl 9-12. T.o.m. juli har KC besvarat 7175 samtal. ca 30 % av de inkommande samtalen har inte kunnat lösas av KC utan har genererat ärenden i KCH. Över 40 % av de samtal/frågor som KC inte kunnat lösa är relaterade till olägenheter dvs. störningar som upplevs framför allt i bostäder.

Erfarenheterna hittills visar att tillgängligheten i DS har ökat. Istället för avdelningens tidigare telefontid kl. 9-12 är förvaltningen nu tillgänglig kl. 8-16. Den ökade tillgängligheten ställer andra krav på avdelningens mottagande/bemanning vilket blir en viktig fråga i utvärderingen av systemet. En intern utvärderingsenkät rörande övergången till KCH har genomförts bland medarbetarna i juni. Resultatet av enkäten kommer att utvärderas under hösten.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
		5160	0	5160	0

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
0	0

Miljöbalken kap 10 Kvicksilver

Inriktning:

Verksamheter där kvicksilver hanteras eller har hanterats. Tillsynen syftar till att, genom återkommande besök, söka säkerställa fortsatt god skötsel av amalgamavskiljare/kemikaliehantering hos tandläkare. Genom riktade insatser uppmuntra till/förelägga om sanering av kliniker. För labbverksamheter och vårdinrättningar som ingår i branschen handlar det om att medverka till att verksamheternas egenkontroll fortsätter att utvecklas.

Målsättning:

För år 2016 ska följande uppnås i tillsynen:

1. Uppmaning/föreläggande om sanering till de tandläkare som inte genomfört amalgamsanering (bedömt antal ca 30 stycken)
2. Hantera anmälda saneringar, dvs. förelägga om försiktighetsmått och följa upp slutrapporter av arbetena
3. Inspektion av ca 60 tandvårdskliniker
4. Granskning av årsrapporter och tillsynsbesök hos laboratorie- och vårdverksamheter.
5. Hantera anmälan om ägarbyte, klagomål etc i enlighet med de servicemål som finns för ärendetyperna

Nyckelindikatorer:

- 1) Andelen tandläkare som bedriver verksamhet i lokaler med avloppsrör som bedömts vara fria från kvicksilver. Årsmål 100 %.

Uppföljning:

1. Brev med information och uppmaning att sanera har skickats till dryga 40-talet kliniker
  2. 29 saneringsanmälningar har hanterats hittills i år
  3. Fram till skrivande stund har 58 tillsynsbesök hos tandläkare genomförts. Förvaltningen konstaterar att klinikerna genomgående har serviceavtal för, och regelbunden tömning av, sina amalgamavskiljare. Inte heller vad avser förvaring av kemikalier riktas några anmärkningar mot verksamheterna. Förvaltningen har ökat fokuset på de tekniska utrustningarna för avskiljning vilket lett till diskussioner kring dimensionering, bästa teknik mm. En fråga i gränslandet mellan miljö och hälsa är bakteriehalter i vattnet.
  4. Årsrapporter har kommit in. Granskning har påbörjats och en gemensam fråga för dessa verksamheter är hantering av kemikalier och avfall. Verksamheterna bedrivs i förhyrda lokaler vilket innebär begränsad möjlighet att påverka energianvändningen. För Södersjukhuset (SöS) som har helikopterplatta och där ombyggnader pågår är bullersituationen en viktig fråga. Sjukhuset jobbar också med att försöka minska lustgasutsläppen då dessa har en kraftig klimatpåverkan.
  5. Pågår kontinuerligt och i vanlig ordning hanteras ett stort antal ägarbyten, uppgift om nedläggning etc. som en följd av fakturering av den årliga tillsynsavgiften. I storleksordningen 30-talet sådana ärenden har hanterats. Ett, lyckligtvis, ovanligt ärende under sommaren var ett spill av metalliskt kvicksilver på Kungsgatan. Sanering kunde genomföras omgående medan frågan om varifrån det hela kom inte fått något svar.
- De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna t.o.m. augusti utgör 111 procent av budget. För helåret prognostiseras 900 timmar komma att utföras vilket främst beror på fler ärenden än förväntat avseende kvicksilveranering.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
444	80	898	778	100	20

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
862	900

Miljöbalken kap 10 PCB

Inriktning: Tillsynens syfte är att säkerställa att den sanering av PCB-haltiga golv- och fogmassor som föreskrivs i PCB-förordningen genomförs. Detta uppnås bl.a. genom information till berörda fastighetsägare och genom förelägganden om försiktighetsmått vid och inspektion av anmälda PCB-saneringar.

Målsättning: För år 2016 ska följande uppnås i tillsynen:

1. Informera berörda fastighetsägare om slutdatum för sanering. Avser såväl sådana som enligt lag ska sanera till 30 juni 2016 som de som fått dispenser som löper ut under 2016
2. Behandla anmälningar om sanering (bedömt antal, 50 st).
3. Ta emot och besvara PCB-inventeringar från alla fastigheter som är berörda av PCB-förordningen.
4. Hantera dispensansökningar.
5. Besvara förfrågningar från fastighetsägare, konsulter och entreprenörer avseende enskilda byggnaders status

Nyckelindikatorer: 1) Andelen fastigheter byggda mellan år 1956-1973 som är fria från PCB. Årsmål 100 %.

Uppföljning:

1. Informationsbrev har skickats till ägare av byggnader där slutdatum för sanering inträffar under år 2016.
2. 30 anmälningar om sanering har hanterats. Fem ärenden handlar om att byggnader sanerats utan föregående anmälan och där har åtalsanmälan lämnats in. För två av dessa ärenden har åklagaren beslutat lägga ner förundersökningen medan de övriga tre pågår.
3. 15-talet ärenden avseende inventering av byggnader, utredning kring var uppgivna PCB-haltiga massor faktiskt finns etc. har kommit in.
4. Förvaltningen har behandlat 20-talet ansökningar om dispens från föreskriven sluttid för sanering. Dispens söks huvudsakligen med hänvisning till pågående planarbete eller för att fastigheten ska renoveras inom de närmaste åren. Ett antal dispenser har också meddelats med hänvisning till att massorna sitter "mycket svåråtkomligt" och att ett avlägsnande därför blir oproportionerligt dyrt.
5. Pågår kontinuerligt, se också punkt 3. Vidare genererar faktureringen av årlig tillsynsavgift alltid ett antal ärenden avseende ägarbyten - i år hittills ett tiotal.

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 63 procent av budget. För helåret prognostiseras 800 timmar komma att utföras, vilket motsvarar 83% av den prognosticerade intäkten.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	-varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
134	50	1014	1014	0	0

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
642	800

Miljöbalken kap 10 Förorenad mark

Inriktning:

Tillsynen ska, genom råd och förelägganden, söka säkerställa att förorenade markområden saneras på ett från hälso- och miljösynpunkt bra sätt. Genom riktade undersökningar öka kunskapen om bl.a. historiskt förorenade områden.

Målsättning:

För år 2016 ska följande uppnås i tillsynen:

1. Hantera upplysningar om påträffade föroreningar resp anmälningar om efterbehandling. Antalet styrs utifrån och en ökad medvetenheten om frågan har stadigt ökat antalet upplysningar de senaste åren, år 2014 behandlades således 100 sådana ärenden.
2. Fortsätta delta i arbetet med förbättrad masshantering lokalt och regionalt
3. Fortsatt arbete med/bevakning av Ellevios arbete med avveckling/sanering av oljekabelnätet

Nyckelindikatorer:

- 1) Antal upplysningar om förorenad mark.
- 2) Antal anmälningar om efterbehandling

Uppföljning:

1. Under året har hittills 26 upplysningar om förorenad mark respektive 46 anmälningar om efterbehandling kommit in. I ett ärende där efterbehandling genomförts utan föregående anmälan har åtalsanmälan lämnats in. Förundersökningen har lagts ner bl.a. mot bakgrund av att den genomförda saneringen gått mycket längre/varit mer omfattande än vad förvaltningen skulle krävt om anmälan lämnats in på föreskrivet sätt.
2. Pågår kontinuerligt även om finansieringsfrågan av den planerade provtagningen hos verksamhetsutövarna hämmat det regionala samarbetet. Förvaltningen har genomfört provtagning hos de anläggningar som finns inom kommunen.
3. Nytt föreläggande om rapportering av arbetet med avvecklingen av oljekabelnätet har meddelats. Bakgrunden är att det tidigare föreläggandet till viss del blivit inaktuellt men framförallt har nytt beslut tagits pga. bolaget tydligt förbättrat sin egenkontroll och rapportering. Föreläggandet preciserar innehållet och omfattningen av den rapport bolaget årligen ska lämna till miljöförvaltningen. Tolv ärenden avseende oljekabelnätet pågår och det handlar om upplysningar om påträffad förorening, efterbehandlingsärenden samt pågående provtagning i tidigare sanerade ledningsavsnitt.

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 82 procent av budget. För helåret prognostiseras 600 timmar komma att utföras. Arbetet timdebiteras.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
Reg saknas	Händelsestyrt	1482	590	860	32

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
484	600

Miljöbalken kap 14 Kosmetiska produkter

Målsättning:

Målet är att förebygga allergier och ohälsa genom kontroll av märkning och innehåll i kosmetiska produkter.

Under 2016 fokuseras tillsynen på butiker som inte har kosmetiska produkter som sin huvudinriktning till exempel fristående livsmedelsbutiker.

Kommentar: Det går inte att ange antal tillsynsobjekt eftersom dessa produkter säljs i ett mycket stort antal butiker.

Nyckelindikatorer:

1) Andel inspekterade försäljningsställen med allvarliga anmärkningar*. Årsmål: 0% Utfall T2 2016: 57 % av de butiker som inspekterats.

2) Andel inspekterade försäljningsställen utan anmärkning. Årsmål: 50%. Utfall T2 2016: 0%.

*Allvarlig anmärkning = innehåll av förbjudna ämnen, innehållsförteckning saknas, ansvarig person saknas, passerat hållbarhetsdatum, kraftigt felaktig innehållsförteckning

Uppföljning:

Märkning och innehållsförteckning har granskats för ett urval produkter i 7 butiker tillhörande större kedjor. Särskilt kontrollerades förekomsten av MI (methylisothiazolinone) och MCI (metylchlorioisothiazolinone) som från och med april i år blev förbjudet i produkter som inte sköljs av, så kallade stay on-produkter. MI och MCI hittades i en stay on-produkt. Samtliga kedjor som besöktes hade en eller flera brister avseende märkningen av kosmetiska produkter. De vanligaste bristerna var att varningstexter inte var översatta till svenska, att ansvarigt företag inom Europa saknades på förpackningen och svårigheter att komma åt/kunna läsa innehållsförteckningen. Anmärkningarna har sammanställts i inspektionsrapporter och efter svar från verksamhetsutövarna har förvaltningen bedömt att produkter med allvarliga märkningsbrister frivilligt kommer att tas bort från butikshyllorna eller så rättas märkningen till. 6 av verksamheterna kommer att få beslut om miljöstraffavgift för de produkter som saknar varningstexter översatta till svenska. Med hänsyn till resultatet förbereds nu ökade tillsynsinsatser inom området.

Två klagomål har inkommit till förvaltningen gällande försäljning respektive distribution av produkter med märkningsbrister. Vid inspektion påträffades i båda fallen produkter med allvarliga märkningsbrister och otillåtna ämnen. 4 butiker med allvarliga märkningsbrister vid tidigare inspektioner har fått uppföljande besök. 3 av dessa hade rättat till sina brister och tagit bort de produkter som belagts med saluförbud från hyllorna och ärendena kunde därmed avslutas. Miljöförvaltningen har medverkat i att ta fram information och underlag till Läkemedelsverket inför RAPEX-anmälningar, d.v.s. anmälningar som går ut i hela EU, gällande produkter med otillåtna ämnen. I samarbete med Kemikaliecentrum ska information tas fram till frisörer för att öka frisörernas medvetenhet om risker med kemikalieanvändning. En referensgrupp med frisörer håller på att sättas samman.

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
Se kommentar	30	432	205	195	32

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på åsutfall 2016
115	150

Miljöbalken kap 14 Miljögifter i varor

Inriktning: Kampanjer med tillsyn och information till berörda verksamheter och aktörer om riskerna med kemikalier, kandidatförteckning, begränsningar/förbud mm. Huvuddelen av tillsynsaktiviteterna bedrivs inom det sk storstadssamarbetet där beslut ännu inte fattats om vilka projekt som ska drivas. Kommentar: Ett stort antal tillsynsobjekt kan vara aktuella. Går ej att precisera registrerat antal objekt. Antal med planerad tillsyn är ej känt.

Målsättning:

Nyckelindikatorer: Ej indikatorer pga kampanj.

Uppföljning:

1. I början av året har storstadsprojektet avseende tillsyn av byggvaror rapporterats till nämnden. Efter inspektioner och varuinköp inom det första av 2016 års varutillsynsprojekt, "Krom i läder", visade några analyser förekomst av sexvärt krom i varor. Av den rapport som presenterades för nämnden i juni framgår att såväl analysmetoder som naturlig omvandling, vid exponering för UV-ljus, av krom ger osäkerheter kring hur resultaten ska tolkas.

I årets andra gemensamma projekt, som tar sikte på poolkemikalier och/eller uppblåsbara badleksaker och mindre pooler, har inspektioner och varuinköp genomförts.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
		673	48	600	25

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016

Miljöbalken kap 14 Övrigt arbete med kemikaliefrågor

Inriktning:

Stödja övriga handläggare med expertkompetens, Kemilänken (regionalt samarbete), storstadssamarbete, omvärldsbevakning, utbildningar, Kemikalieforum, besvara remisser, besvara frågor från allmänhet mm, uppdatera hemsidan.

Huvuddelen av tiden är inte tillsyn i meningen att arbetet riktas mot speciella objekt.

Målsättning:

Nyckelindikatorer:

Uppföljning:

1. Informationsmöte med aktörer inom taktvattsbranschen har genomförts - bakgrunden är den anmälningsplikt som gäller för blästringsarbeten som omfattar mer än 500 m². Högtryckstvätt kan i dessa sammanhang jämföras med blästring. Dryga tiotalet ärenden avseende taktvätt har behandlats.
2. Informationsmaterial, såväl på hemsidan som anmälningsblanketter avseende spridning av bekämpningsmedel, har tagits fram. Fem anmälningsärenden, som samtliga berör ytor inom oljehamnsområdet, har behandlats. Frågor kring det uppdaterade regelverket har också kommit från stadens bostadsbolag.
3. För att få överlåta "särskilt farliga kemiska produkter" krävs att verksamheten fått tillstånd från länsstyrelsen. Vid prövningen remitteras ärendet till den lokala tillsynsmyndigheten för yttrande och under året har förvaltningen hittills yttrat sig i fem sådana ärenden.
4. En ny tillsynsuppgift, från 1 juli 2016, är tillsynen över sprängämnesprekursorer. Bestämmelserna finns i en fristående lag men tillsynen liknar i mångt och mycket den som gäller särskilt farliga kemiska produkter. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har, i juni, publicerat en vägledning om tillsynen och förvaltningens ambition är att lokal information till handeln ska gå ut innan årsskiftet.
5. Förfrågningar från allmänhet, andra förvaltningar samt den egna förvaltningen besvaras kontinuerligt. Den absoluta majoriteten av dessa frågor, som handlar om såväl stort som smått, genererar inga ärenden och statistik över antalet saknas därför. En mycket grov uppskattning är att det rör sig om något tiotal per vecka.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
Se kommentar	Se kommentar	1500	0	1500	0

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
0	0

Miljöbalken kap 14 Cisterner

Inriktning:

Målsättning:

Målet är att förhindra att brandfarliga vätskor läcker ut till mark och vattendrag och att cisternanordningar (cistern inklusive rörledningar) kontrolleras regelbundet av ett ackrediterat kontrollföretag.

Nyckelindikatorer:

- 1) Antal cisterner som tagits ur bruk under innevarande år.
- 2) Totalt antal cisterner i drift. Årsmål: Minska från dagens nivåer.

Uppföljning T 2:

121 objekt ingår i årets tillsyn. Under perioden 30 mars tom 2 augusti 2016 har 67 anmälningar om att cistern tagits ur bruk inkommit och registrerats. Under perioden har det fattats 7 beslut om miljöstraffavgift till följd av överskridet kontrollintervall. Totalt har 108 tillsynsärenden startats. Enligt förvaltningens register beräknas 980 cisterner vara i drift inom Stockholm Stad. Uppmaningsbrevet som miljöförvaltningen skickar ut i samband med den återkommande kontrollen har uppdaterats med information om att Stockholm stad rekommenderar att uppvärmning sker med antingen fjärrvärme eller bergvärme och att man kan ta kontakt med kommunens energi- och klimatrådgivning. Målet är att uppmuntra till att byta till annan uppvärmningsmetod, minska oljeanvändning och därmed minska risken för läckage till mark- och vattenområden.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
Se kommentar	53	244	129	95	20

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
190	263

Miljöbalken kap 14 Köldmedia F-gaser

Målsättning: Målet är att begränsa läckaget av flourerade växthusgaser för att bidra till minskad klimatpåverkan.

Granskning av kontrollrapporter för anläggningar innehållande 10 kg köldmedium eller mer. Upprätthållande av e-tjänst. Handläggning av miljösanktionsavgifter. Inventering av potentiella objekt som saknas i registret.

Nyckelindikatorer:

1) Andel köldmedierapporter som inkommit per den 31 mars. Årsmål: 85 %. Utfall 2016: 87%.

2) Andel köldmedierapporter som inkommit elektroniskt via e-tjänst. Årsmål: 20 %. Utfall 2016: 13%.

Uppföljning:

Påminnelse om inrapportering av kontrollrapporter skickades till operatörer i februari. Rapporter till ca 1660 objekt har inlämnats i tid varav 213 har inkommit via e-tjänsten. Förvaltningens ärendehanteringssystem Ecos har anpassats till EU-förordningen som trädde ikraft den 1 januari 2015 innebärande bl.a. nya kontrollintervall baserat på den nya enheten koldioxidekvivalenter. Ytterligare utvecklingsarbete och uppdatering av Ecos kan bli aktuellt under hösten då den svenska köldmedieförordningen beräknas träda i kraft. Hittills har 120 beslut om miljösanktionsavgift meddelats vilket överstiger de 100 planerade.

Arbetet med att i samverkan med branschen (svenska kyl- och värmepumpsföretagen) utveckla ett nationellt register för värmepumpsaggregat har fortsatt under året. Visst arbete återstår innan den tekniska utvecklingen kan påbörjas, bl.a. ska ett standardavtal för finansiering tas fram för de kommuner som önskar ansluta sig till registret och Naturvårdsverket ska återkomma med vilka data de behöver från kommunerna för att kunna rapportera vidare till EU. Den svenska köldmedieförordningen måste också vara klar.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
1917	1917	4185	4065	120	0

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
3480	4206

Miljöbalken kap 15 Avfall hälsoskydd

Inriktning:

Målsättning:

Målet är att ha en effektiv och miljöanpassad avfallshantering där mängden avfall minimeras och andelen avfall som omhändertas genom återanvändning och återvinning ökar. Under 2016 utförs riktad tillsyn på restauranger som inte har matavfallsinsamling (80 st), tillsynskampanj vid Årsta partihallar (50 s) och, på uppdrag av Stockholm Vatten AB, information i skolklasser (60 st).

Nyckelindikatorer:

- 1) Antal handlagda kompostanmälningar.
- 2) Andel inspekterade verksamhetsutövare som fått anmärkning på avfallshanteringen.

Uppföljning T 2:

Under första delen av året har stort fokus riktats mot avfallshanteringen inom restaurangbranschen. Förvaltningen bedömer att restaurangavfall är ett med hushållsavfall jämförbart avfall och att det därför ska klassas som hushållsavfall. Tre förbud att anlita annan entreprenör än av staden upphandlad entreprenör för att transportera restaurangavfall har därför riktats mot restauranger under vintern. Besluten överklagades men verksamhetsutövarna har sedermera återkallat sina överklaganden varför frågan inte kommer att prövas nu. Dessa verksamhetsutövare har återigen tecknat avtal med SVAB avfall. När det gäller vad som avses med hushållsavfall i butik har en arbetsgrupp med representanter från Miljöförvaltningen och Stockholm Vatten (SVAB) skapats för att tydliggöra detta.

Skolinformation: Information har skett genom insatser i skolor för att öka medvetandegraden samt återvinning av avfall. Totalt har ca 450 låg- och mellanstadieelever under en timme fått information om källsortering och avfallsminimering. Planen var att miljöförvaltningen skulle besöka 60 skolklasser under 2016, samt ytterligare 30 klasser under hösten tillsammans med Stockholm Vatten AB. Fram till den 20 juni har miljöförvaltningen besökt 18 klasser. Planen revideras till att totalt 50 klasser kan besökas.

Avfall hos verksamheter: Syftet med tillsynen och den effektivisering som gjorts är att öka utsorteringen av matavfall samt förpackningar och minska mängden blandavfall för att ta ett steg närmare stadens mål på 70% matavfallssortering år 2020. Förvaltningen har ett samarbete med SVAB som har resulterat i att cirka 150 stora livsmedelsverksamheter som inte sorterar sitt matavfall identifierats. Av dessa har hittills 27 st besökts och inspektionsrapport skickats ut. Målet är att de verksamheter som har möjlighet till utsortering av förpackningar och matavfall ska införa det. Prognosen är att planerade inspektioner genomförs.

Årsta partihallar: Gällande nedskräpningsproblematiken i Årsta partihallar har tre fastighetsägare i området förelagts om att dels redovisa sin avfallshantering och dels inkomma med åtgärdsförslag för att motverka nedskräpning. Arbetet beräknas fortlöpa enligt plan och målet gällande antal besök kommer att uppnås.

Kompost: Under perioden har två små kompostanmälningar inkommit till förvaltningen varav en har handlagts klart och en fortfarande är pågående.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
	190	1160	385	700	75

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
170	324

Miljöbalken kap 15 Retursystem

Inriktning:

Målsättning:

Målet med tillsynen är att tillse att verksamhetsutövare endast saluhåller plastflaskor och metallburkar som ingår i ett godkänt retursystem och är märkta med ett godkänt pantmärke. Verksamheter som kontrolleras är bland annat kiosker, butiker och restauranger.

Nyckelindikatorer:

1) Andel inspekterade försäljningsplatser som fått anmärkning på hanteringen av retursystem. Årsmål: < 20 %

Uppföljning T 2:

Den planerade tillsynen i Årsta partihallar är avslutad. 14 verksamheter kontrollerades i området och samtliga följde reglerna som föreskrivs i förordning (2005:220) om retursystem för plastflaskor och metallburkar. Eftersom inga brister påträffades i de butiker som besöktes i området avbröts tillsynen i området i förtid. Tiden kommer istället att läggas på andra verksamheter i höst. Antal pågående ärenden fram till den 30 juni var 16 st, varav 10 st överlämnats för kännedom från Jordbruksverkets tillsyn i Stockholm. 36 ärenden har avslutats. En remiss från Jordbruksverket angående förslag till förändringar av lagstiftningen har besvarats. Planerad tid på området beräknas genomföras.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
	80	448	269	164	15

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
21	185

Miljöbalken kap 15 Återvinningsstationer

Inriktning:

Målsättning: Målet är att olägenheter i form av nedskräpning och buller vid återvinningsstationer begränsas samt att återanvändning och återvinning utnyttjas.

Nyckelindikatorer:

1) Andel inspekterade ÅVS:er med bristande städ- eller tömningsrutiner minskas i förhållande till föregående år. Årsmål: 20 %

Uppföljning T 2:

Miljöförvaltningen har under våren genomfört tillsyn på 250 återvinningsstationer, totalt 272 inspektioner. Av dessa 250 inspekterades 11 stationer tre dagar i rad för att kontrollera tömning och städning. De övriga 239 kontrollerades med avseende på om behållarna var fulla eller inte, det vill säga möjligheten för stockholmarna att lämna in sitt producentavfall och tidningar till Stockholms stads återvinningsstationer. Möjligheten att anmäla fel på stationerna kontrollerades också.

Miljöförvaltningen bedömer att skyltning med information om hur man anmäler fel samt ID-nummer på ska finnas på varje station för att underlätta felanmälan. En sammanställning av samtliga inspektioner har kommunicerats med FTI AB. Totalt noterades 24 anmärkningar varav 9 gällde avsaknad av skylt, 3 saknade ID-nummer och 12 på grund av fulla behållare. En samlad bedömning är att resultatet från tillsynen är tillfredställande och att tillsynen ger effekt. Arbetet fortlöper enligt plan. En andra tillsynskampanj genomförs under hösten.

Totalt har det under året kommit in fyra nya klagomålsärenden. Under samma period har 2 klagomålsärenden avslutats. I dagsläget finns 9 pågående ärenden som handläggs. En ny station kommer troligen placeras på Hagagatan vilket kommer ge avlastning på de två stationerna på Frejgatan. Stationen på Vallatorg kommer flyttas till ny plats.

Miljöförvaltningen samverkar med FTI (Förpacknings- och Tidningsinsamlingen AB), trafikkontorets upplåtelseenhet och stadsbyggnadskontoret. Frågor som diskuteras är klagomål, behov av omplaceringar av stationer, bygglov och bullerdämpande behållare.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
250	80	600	500	70	30

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
270	500

Miljöbalken kap 15 Båtklubbar

Inriktning:

Målsättning:

Målet är att båtklubbar har en tillfredställande egenkontroll med god avfallshantering, kemikaliehantering och att tillförsel av giftiga båtbottnfärger till mark och vatten upphör.

Nyckelindikatorer:

- 1) Andel inspekterade verksamheter som fått anmärkningar efter inspektion. Årsmål: < 20 %
- 2) Andel båtklubbar med riktlinjer för båtbottnfärger.
- 3) Andel båtklubbar med riktlinjer för hantering av farligt avfall.

Uppföljning T 2:

Informationsinsatser och samverkan:

Miljöförvaltningen har medverkat vid ett informationsmöte för båtklubbar och båtägare med syfte att sprida kunskap om god avfallshantering, kemikaliehantering och att tillförsel av giftiga båtbottnfärger till mark och vatten måste minimeras. Förvaltningen har också deltagit i båtmässan tillsammans med transportstyrelsen där den nyframtagna informationsbroschyren "ett hållbart båtliv för alla" delades ut. Förvaltningens deltagande i regelbundna möten med Idrottsförvaltningen och Saltsjö- Mälarens båtförbund fortsätter.

Planerad tillsyn:

Hittills har två båtklubbar inspekterats. De viktigaste iakttagelserna vid inspektionerna var att båtklubbarna saknar utfasningsplan av otillåtna båtbottnfärger och att färganvändningen är fortsatt stor, dock med en minskande trend. Däremot bedömdes klubbarna självständigt arbeta med att förbättra sin egenkontroll i övrigt. Klubbarna arbetar med att åtgärda de anmärkningar de fått vid tidigare inspektioner. Vissa är redan åtgärdade. Planerad tillsyn för året bedöms hinnas med. Antal planerade tillsynsobjekt har utökats från 20 till 28 båtklubbar för att även inkludera de båtklubbar som besöktes år 2014.

XRF-projektet:

Under 2016 - 2018 ska förvaltningen genomföra ett projekt där så många som möjligt av stadens cirka 7000 båtar mäts med avseende på båtbottnfärger. Förvaltningen har erhållit extra medel om en miljon kronor under 2016 för genomförande av projektet. Målet är att mäta cirka 1200 båtar i år. Det är oklart om målet kommer att kunna uppnås helt under detta år med anledning av att instrumentet som används vid mätningarna inte är tillgängligt under delar av året samt att mätningarna under våren kom igång sent. Mätningarna som utförts hittills visar att ca 20 % av alla båtar i Mälaren har målats med TBT-färg. TBT är mycket giftigt, även i halter som knappt är mätbara. Gällande koppar på båtskrov visar de mätningar som hittills utförts på båtar i Mälaren att cirka 28 procent av båtarna har mer än 4000 ug/cm2 koppar på skrovet och cirka 3 procent har mer än 16000 ug/cm2 koppar på skrovet. Detta kan jämföras med exempelvis vanliga västkustfärger där mätningar med XRF har visat att ett lager av en av de allra vanligaste västkustfärgerna innehåller cirka 4000 ug/cm2 koppar. Av de 779 hittills mätta båtarna i Mälaren påvisade 726 (ca 93 %) förekomst av metallerna koppar, zink, tenn eller bly på skrovet vilket tyder på att de har målats med båtbottnfärger. 53 båtar (ca 7 %) var skrovrena eller renskrapade och uppvisade därmed ingen förekomst av metaller.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
52	20	300	155	135	10

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
79	155

Miljöbalken kap 15 Rivningstillsyn

Inriktning:

Tillsyn avseende avfall, särskilt farligt avfall, som måste/bör tas om hand på särskilt sätt, vid rivning av fastigheter.

Målsättning:

Målet för tillsynsaktiviteterna är att öka medvetenheten om kraven på/behovet av avfallssortering. Indirekt tid för att identifiera projekt för timdebitering.

Nyckelindikatorer:

Uppföljning:

1. Antalet nya rivningsärenden under året uppgår hittills till 16 stycken. Förvaltningens uppfattning är att branschens medvetenhet om materialhantering ökat men att det fortfarande finns frågetecken kring om återvinningskedjans funktion i hela dess längd.

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 138 procent av budget. För helåret prognostiseras 300 timmar komma att utföras. Arbetet timdebiteras och då ärendena ofta är ganska långdragna kan del av nedlagd tid komma att debiteras påföljande år. Prognosticerade intäkter för detta år motsvarar drygt 200 timmar.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
200-300	40+	345	185	150	10

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
256	300

Miljöbalken kap 15 Övrigt arbete med avfall

Inriktning:

Diverse övrigt arbete avseende avfallsområdet, dvs. farligt avfall, CFC, elektronikavfall, producentansvarsområdet mm. Stödja övriga handläggare med expertkompetens, omvärldsbevakning, utbildningar, besvara remisser, besvara frågor från allmänhet, politiker mm, uppdatera hemsida och annat infomaterial. Deltagande i regionala utvecklingsprojekt som masshantering etc. Huvuddelen av tiden är inte tillsyn i meningen att arbetet riktas mot speciella objekt.

Målsättning:

Arbetet omfattar dels att bedriva tillsyn riktad mot hantering av avfall som inte är anmälnings- eller tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen och dels att delta i eller initiera projekt som driver utvecklingen framåt eller lyfter aktuella problem. Målet är att avfall ska hanteras och omhändertas korrekt.

Nyckelindikatorer:

Uppföljning:

Förfrågningar från allmänhet, andra förvaltningar samt den egna förvaltningen besvaras kontinuerligt. Fortsatt arbete i MinskA-gruppen för att förebygga uppkomsten av avfall i stadens förvaltningar och bolag. Inom masshanteringsprojektet har provtagning av massor hos mottagande företag genomförts. Ärenden som handlar om felaktig hantering av avfall, som dumpning, nedgrävning och nedskräpning hanteras också inom denna del av tillsynen. Förvaltningen har tagit en inledande kontakt med trafik- och exploateringskontoren avseende nedskräpning/renhållning i stadens industriområden.

Ett speciellt problemområde, som hanteras inom flera delar av förvaltningen, utgörs av övergivna fritidsbåtar där man ibland befarar miljöpåverkan från läckande bränslen och oljor.

I slutet av år 2015 yttrade sig förvaltningen över Stockholms Hamns tillståndsansökan om att få dumpa snö. Tillstånd för detta, t.o.m. 1 maj år 2020, meddelades senare av länsstyrelsen. För närvarande bereds Trafikkontorets motsvarande ansökan om att få dumpa snö. Handläggningen av dessa ärenden har, i viss mån, komplicerats genom införandet och tolkningen av EU:s vattendirektiv.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
		1280	3	1277	0

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
0	0

Livsmedelslagstiftningen Extra offentlig kontroll

Inriktning:

Extra kontroller utöver planerade som är nödvändiga för att säkerställa att allvarliga brister åtgärdas.

Målsättning:

Nyckelindikatorer:

Uppföljning:

Under årets första halvår har drygt 500 kontroller föranlett extra offentlig kontroll (närmare 12% av totala 4320 utförda kontroller). De extra kontrollerna utförs skyndsamt när allvarliga avvikelser påträffas, exempelvis vid hygieniska brister som kan orsaka att människor blir sjuka eller när förpackade livsmedel brister i sin märkning avseende allergener.

I de flesta ärenden så har bristerna åtgärdats vid den extra kontrollen. I vissa fall har företagaren inte vidtagit tillräckliga (eller några) åtgärder varpå denna föreläggs att vidta åtgärder eller förbjuds att hantera vissa livsmedel. Under årets första halvår har knapp 50 sanktionsbeslut utfärdats vilket motsvarar drygt 1% av samtliga kontroller eller 10% av de fall där extra kontroller varit nödvändiga.

De absolut vanligaste bristerna som föranleder extra kontroller eller sanktioner är hygieniska brister i olika typer av serveringar, som restauranger eller caféer. Undermålig nedkylning av livsmedel är den vanligaste och allvarligaste bristen, därefter brister i rengöring eller problem med skadedjur.

Därutöver förekommer sanktioner riktade mot brister i informationen om livsmedel på olika sätt. Det kan röra sig om brister i märkningen av förpackade livsmedel eller felaktiga påståenden på menyer, men också oklarheter i företagets spårbarhetssystem vilket innebär att det är oklart varifrån livsmedlen som säljs kommer. Som en del av det intensifierade arbetet mot livsmedelsfusk har fler kontroller fokus på just denna aspekt och fler sanktioner riktas mot företagare som inte kan eller vill redogöra för matens ursprung. Det vanligaste livsmedlet att göra felaktiga påståenden om på menyer är fortfarande fiskeriprodukter, som fisk eller skaldjurs egentliga namn eller fångstmetod. Det vanligaste livsmedlet att dölja ursprunget kring eller på annat sätt förädla informationen är kött, företrädesvis nötkött men även kyckling.

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 82 procent av budget. För helåret prognostiseras 1900 timmar komma att utföras. Avvikelsen mot budget beror på att uppföljande kontroller faktureras mer konsekvent än tidigare.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
		1200	1200		

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
980	1900

Livsmedelslagstiftningen Första årlig kontroll

Inriktning:

Kontroll under registreringsåret för nya verksamheter

Målsättning:

Nyckelindikatorer:

Uppföljning:

Varje nyregistrerad verksamhet kontrolleras inom 2 månader från registreringsdatumet. Under årets första halvår har 600 nya verksamheter registrerats och dessa kontrolleras löpande. Detta är i fas med förväntade 1200 nyregistreringar på helåret med ett snitt på 100 registreringar per månad.

I regel kontaktas företagaren inför den första kontrollen som vanligtvis blir en övergripande kontroll, en sorts screening, som ligger till grund för mer riktade kontroller av verksamheten senare. Vid denna första kontroll dubbelkontrolleras även riskklassning (som baseras på de uppgifter företagaren skickat in men som inte alltid stämmer med den faktiska verksamheten).

Det är också ett bra tillfälle att förbereda nya livsmedelsföretagare på allmänna regler kring livsmedelskontroll samt att kommande kontroller sker oanmält med jämna mellanrum.

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 82 procent av budget. För helåret prognostiseras 1900 timmar komma att utföras. Avvikelsen mot budget beror på att uppföljande kontroller faktureras mer konsekvent än tidigare.

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 62 procent av budget. För helåret prognostiseras 2000 timmar komma att utföras.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
		2000	2000		

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
1230	2000

Restaurang snabbmat café

Inriktning: Kontrollera att allmänna regler för hygien, livsmedelsinformation och spårbarhet efterlevs genom inspektioner, revisioner och provtagning.

Målsättning:

Nyckelindikatorer:

Särskilt fokus under 2016:

Kontroll av informaton om allergener på restaurang

Indikator: Säker nedkylning av livsmedel. Årsmått: 15% avvikelser vid minst 2000 kontroller varav 90% åtgärdas under innevarande år.

Indikator: Spårbart kött. Årsmått: 8% avvikelser vid minst 1000 kontroller varav 90% åtgärdas under innevarande år.

Indikator: Rätt information om livsmedel på menyer. Årsmått: 20% avvikelser vid minst 500 kontroll varav 100% åtgärdas under innevarande år.

Uppföljning:

Indikator - Säker nedkylning av livsmedel: 1200 av 2000 planerade kontroller är utförda med brister i 17% (200 st) av kontrollerna. Majoriteten av dessa brister har redan åtgärdats (75%). I fas med planeringen.

Indikator - Spårbart kött: 550 av 1000 planerade kontroller är genomförda med brister i 5% av kontrollerna vilket är i fas med planeringen.

Indikator - Rätt information om livsmedel på menyer: Över 1000 kontroller har genomförts vilket är långt årets minimimål (>500) med en avvikelsegrad på 21% (215 st). Endast 39% av dessa brister har åtgärdats och uppföljningarna av detta måste prioriteras. Åtgärder gentemot observerade brister ska ske skyndsamt av företagaren och uppföljning av bristerna är prioriterat.

Särskilt fokus har serveringar med påståenden om ekologiska livsmedel haft och resultaten av detta arbete har presenterats i en projektrapport under våren. Kontrollerna visar att uttrycket "ekologiskt" används felaktigt i många fall, där livsmedlen är vanliga konventionella livsmedel. Många företagare vet inte vad begreppet betyder utan använder det ofta felaktigt. Resultaten visar att det finns utrymme för bättre information till företagare så att konsumenterna i slutändan får vad dom betalar för, d.v.s. att ekologisk mat verkligen är ekologisk. Arbetet har dessutom bidragit till nationell lagstiftning som gör det möjligt för restaurangen att bli ekologiskt certifierade, något som bara produktionsanläggningar tidigare haft möjlighet till.

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 64 procent av budget. För helåret prognostiseras 14600 timmar komma att utföras. Avvikelsen mot budget beror på att verksamheter med 3 eller flera kontroller begränsas till 1 eller 2 kontroller pga personalbrist så att så många verksamheter som möjligt hinner få någon kontroll.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
3800	3040	15100	15000		100

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
9580	14600

Livsmedelslagstiftningen Butiker & Kiosker

Inriktning:

Kontrollera att allmänna regler för hygien, livsmedelsinformation och spårbarhet efterlevs genom inspektioner, revisioner och provtagning.

Målsättning:

Särskilt fokus under 2016:

1. Kontroll av icke godkända livsmedel inom EU.
2. Provtagning av *Campylobacter*.
3. Provtagning av *Listeria*

Nyckelindikatorer:

Indikator: Spårbart kött. Årsmått: 8% avvikelser vid minst 1000 kontroller (totalt butik och grossist) varav 90% åtgärdas under innevarande år.

Uppföljning:

Indikator - Spårbart kött: 550 av 1000 planerade kontroller är genomförda med brister i 5% av kontrollerna vilket är i fas med planeringen.

Samtliga livsmedel ska kunna spåras ett steg bakåt och framåt i livsmedelskedjan. För detta ändamål krävs det att företagarna har system som möjliggör detta. För vissa livsmedel krävs därutöver detaljerade uppgifter utöver allmänna spårbarhetsuppgifter. Till allmänna uppgifter hör information om batch, leveransdatum, volymer, namn på leverantör eller mottagare, beteckning och beskrivning av livsmedel. Till mer specifika uppgifter hör fångstmetoder för fiskeriprodukter, referensnummer för nötkött som gör köttet möjligt att spåra tillbaka till besättning innan slakt samt ursprung för andra köttslag som svin och kyckling.

Kontrollerna som utförts visar att företagarna har svårt att utforma sina system, mycket eftersom reglerna är målstyrda och inte anger i detalj hur systemen ska se ut. Detta innebär ett problem för mindre och mellanstora företag som ofta saknar kompetensen som krävs. Resultatet blir att livsmedel inte är möjliga att spåra. Ytterligare kontroll och upplysning inom området är nödvändig.

En riktad kontrollinsats mot importerade livsmedel som fokuserade på översatta ingrediensförteckningar visade att många importerade livsmedel är felaktigt märkta. Importören som ansvarar för den svenska märkningen använder sig inte sällan av google translate och liknande lösningar för att översätta, vilket ofta innebär att enskilda ingredienser översätts fel. Särskilt allvarligt är detta när det gäller allergener. Kontrollerna utfördes i samarbete med tolkar vilket var mycket framgångsrikt och är ett bra sätt att undersöka vilka importörer som brister i sin märkning.

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 68 procent av budget. För helåret prognostiseras 3000 timmar komma att utföras.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
1135	900	3000	3000		

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
2050	3000

Livsmedelslagstifningen Skola & Omsorg

Inriktning:

Kontrollera att allmänna regler för hygien och spårbarhet efterlevs genom inspektioner, revisioner och provtagning.

Målsättning:

Nyckelindikatorer:

Indikator: Säker allergikosthantering. Årsmål: 2% avvikelser vid 100% av utförda kontroller varav 100% åtgärdas innevarande år.

Uppföljning:

Indikator - Säker allergikosthantering: Området har kontrollerats vid **640** av **770** utförda kontroller vilket är **83%** av alla kontroller. I **20** fall har brister noterats (**3%**) vilket är något högre än förväntad andel (2%) men fortfarande väldigt lågt. Hälften av dessa brister har åtgärdats.

Kontroller i omsorgskök är viktiga då målgruppen ofta består av små barn, äldre eller människor som har nedsatt immunförsvar pga sjukdom. Särskilt hygienaspekterna är viktiga men även kontroller av information om livsmedlen görs regelbundet så att konsumenterna inte utsätts för andra risker såsom okända allergener. I regel har dessa verksamheter mycket god egen kontroll och brister är ovanliga. De brister som upptäcks rättas i regel till mycket skyndsamt. En vanlig bakomliggande faktor till varför brister uppstår trots välfungerande rutiner är personalomsättning eller tillfälliga vikarier i köken när ordinarie personal är sjuk.

Mötet med kökspersonal vid livsmedelskontroller är oftast god då bägge parter är genuint intresserade av att hygien är bästa möjliga och det är enkelt att diskutera olika rutiner eller lösningar på frågor som uppkommer.

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 58 procent av budget. För helåret prognostiseras 5200 timmar komma att utföras.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
1545	1230	5200	5200		

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
2990	5200

Livsmedelslagstiftningen Tillverkning

Inriktning:

Kontrollera att allmänna regler för hygien, livsmedelsinformation och spårbarhet efterlevs genom inspektioner, revisioner och provtagning.

Särskild kontroll av salmonella sker på animalieanläggningar inom ramen för Sverige övervakningsplan för salmonellagarantier.

Målsättning:

Nyckelindikatorer:

Indikator: Säker allergimärkning. Årsmått: 25% avvikelser vid minst 50 kontroller varav 100% åtgärdas under innevarande år.

Uppföljning:

54 kontroller har utförts. Vid 10 kontroller (19%) har avvikelser hittats. Endast 1 av noterade brister har åtgärdats och följts upp, ytterligare insatser behövs för att tillse att bristerna som noteras också släcks skyndsamt av företagaren.

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 55 procent av budget. För helåret prognostiseras 1900 timmar komma att utföras.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
180	180	1900	1900		

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
1050	1900

Livsmedelslagstiftningen Huvudkontor & Matmäklare

Inriktning:

Kontrollera att allmänna regler för livsmedelsinformation och spårbarhet efterlevs genom revisioner.

Målsättning:

Särskilda insatser som planeras utföras under 2016:

1. Kontroll av information och hyllkantsmärkning som utformas av huvudkontor.
2. Provtagning för att verifiera att angivna ingredienser stämmer överens med innehållet.

Nyckelindikatorer:

Ingen av livsmedelskontrollens indikatorer omfattar huvudkontor och matmäklare.

Uppföljning:

Kontrollen av information och hyllkantsmärkning som utformas av huvudkontor är påbörjad men arbetet är mycket resurskrävande. Kontroller på huvudkontor och matmäklare är beroende av omfattande förberedelser och att inspektionen är förbokad för att få träffa rätt personer.

Provtagning för att verifiera att angivna ingredienser stämmer överens med innehållet har inte påbörjats ännu men i september planeras en dag där prover kommer att samlas in för att verifiera att angivna ingredienser stämmer överens med innehållet.

Gruppen som arbetar med huvudkontor och matmäklare är lågt bemannad pga personalomsättning och det tar tid att lära upp nya inspektörer i detta arbete. Arbetet i gruppen konkurrerar också med övriga inspektioner som ska göras och den låga bemanningen av personal på avdelningen som varit sedan årets början medför en risk att allt arbete inte hinner utföras under 2016.

Prioriteringar har gjorts för att hinna utföra de planerade kontrollerna av huvudkontor samt matmäklare som antingen har stor produktspridning eller inte fått planerad kontroll under 2015.

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 63 procent av budget. För helåret prognostiseras 600 timmar komma att utföras. Avvikelsen mot budget beror på att matmäklare nedprioriteras pga personalbrist. Huvudkontoren kommer dock att kontrolleras.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
270	200	950	800	50	100

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
500	600

Livsmedelslagstiftningen Distribution & Lager

Inriktning:

Kontrollera att allmänna regler för hygien, livsmedelsinformation och spårbarhet efterlevs genom inspektioner, revisioner och provtagning.

Målsättning:

Nyckelindikatorer:

Uppföljning:

Ett 50-tal kontroller är utförda med avvikelser i mer än hälften av fallen. Den vanligaste bristen rör spårbarhet eller information om livsmedel. Dessa typer av verksamheter är svårkontrollerade då riskklassningssystemet endast medger en ytterst liten kontrolltid och verksamheterna vanligtvis säljer en mycket stor mängd livsmedel. Kontrollerna kommer att klaras av men verksamheterna behöver mer kontrolltid på sikt för att kontrollerna ska kunna bli bättre genomförda.

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 55 procent av budget. För helåret prognostiseras 400 timmar komma att utföras. Avvikelsen mot budget beror på att grossistverksamheter är en lågriskverksamhet och nedprioriteras pga personalbrist.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
300	240	550	550		

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
300	400

Livsmedelslagstiftningen Dricksvatten

Inriktning:

Kontrollera att dricksvattenföreskrifterna efterlevs genom inspektioner, revisioner och provtagning.

Kontrollen av ledningsnätet i Stockholms stad, övriga länet och i resten av landet fokuserar på;

1. Underhåll och underhållsplanering av ledningsnätet
2. Reservoarar avseende risk för sabotage och skadegörelse

Målsättning:

Beredskapsplan för dricksvatten tas fram under 2016.

Nyckelindikatorer:

Kontrollen av ledningsnätet i Stockholms stad, övriga länet och i resten av landet fokuserar på;

1. Underhåll och underhållsplanering av ledningsnätet
2. Reservoarar avseende risk för sabotage och skadegörelse

Uppföljning:

Kontrollerna genomförs i samarbete med övriga myndigheter i Stockholms län genom SILK-nätverket för enhetlighet och erfarenhetsutbyte. Gemensamma utbildningar har startat arbetet i februari.

Brister i underhåll och utbytestakt av ledningsnätet samt problem med rengöring av högvattenreservoarer noteras även i år. SVAB kommer under 2016 med en rapport om hur det systematiska underhållet ska genomföras.

Ett yttrande har lämnats avseende slutbetänkandet i den dricksvattenutredning som regeringen initierade 2013. Avseende de förbättringsförslag som utredningen lägger fram är miljöförvaltningen positiv, exempelvis till bättre samordning och tydligare mål för dricksvattenkontrollen.

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 50 procent av budget. För helåret prognostiseras 50 timmar komma att utföras.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
4	4	250	50	100	100

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
25	50

Livsmedelslagstiftningen Kosttillskott

Inriktning:

Kontrollera att särskilda regler för märkning av och innehåll i kosttillskott efterlevs genom inspektioner, revisioner och provtagning.

Målsättning:

Fokus för kontrollerna som kommer att utföras 2016:

1. Kontroll av kosttillskott som innehåller den centralstimulerande substansen AMP-citrat
2. Kontroll innehållande risksubstanser
3. Kontroll av hälsopåståenden i livsmedelsinformation för kosttillskott.

Nyckelindikatorer:

Indikator: Granskning och provtagning av kosttillskott som påstås vara fettförbrännande för att se om dessa innehåller odeklarerade centralstimulerande substanser. Årsmått: mindre än 5 % avvikelser vid provtagning av 15 produkter samt märkningsgranskning av 50 olika produkter varav 100 % åtgärdas under innevarande år.

Uppföljning:

Samtliga planerade kontrollaktiviteter har påbörjats men arbetet är mycket resurskrävande. Alla kontroller är beroende av centralt utförda riskvärderingar baserade på den senast tillgängliga vetenskapen, på att laboratorierna som används förmår att utföra komplicerade och ofta ovanliga analyser på utsatt tid utan fel i analysarbetet samt inspektörer med mycket god kompetens inom området att dels utföra kontrollerna rent kvantitativt, dels göra komplicerade bedömningar av de fynd som görs. Kosttillskottsgruppen är lågt bemannad pga personalomsättning och det tar tid att lära upp nya inspektörer i detta arbete. Det finns en risk att allt arbete inte hinner utföras under 2016.

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 48 procent av budget. För helåret prognostiseras 500 timmar komma att utföras.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
260	200	650	500	50	100

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
240	500

Livsmedelslagstiftningen Intern revision

Inriktning:

Målsättning:

Genomföra minst 2 årliga internrevisioner enligt kontrollplan i syfte att säkerställa att förordning (EU) nr 882/2004 om offentlig kontroll samt rutiner därav efterlevs. Även medverka vid minst 2 revisioner utförda av Food and Veterinary Office (FVO) för att säkerställa att Sverige efterlever EU-lagstiftningen inom livsmedelsområdet.

Nyckelindikatorer:

Uppföljning:

Livsmedelskontrollens interna revisionsgrupp KSG (kvalitetssäkringsgruppen) planerar och genomför årligen ett flertal internrevisioner enligt artikel 4.6 i förordning 882/2004 som specificeras genom både fleråriga och årliga planer. Arbetet genomförs även i samarbete och utbyte med Västerås, Nyköping och Uppsala där revisionsgrupper växelvis reviderar varandras myndigheter i syfte att utbyta erfarenheter och ge varje revision goda förutsättningar till objektiv granskning.

Det finns ännu inga resultat då arbetet pågår.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
		500		500	

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016

Livsmedelslagstiftningen Registrering enligt livsmedelslagen

Inriktning:

Anmälan om registrering handläggs skyndsamt. Verksamheten är automatiskt registrering efter 10 dagar om inte handläggning har hunnit avslutats. Ca 1200 registreringar per år utfärdas.

Målsättning:

Nyckelindikatorer:

Uppföljning:

Under perioden januari-februari har drygt 600 registreringar genomförts, enligt plan.

De utförda direkt debiteringsbara tillsynstimmarna tom augusti utgör 31 procent av budget. För helåret prognostiseras 2400 timmar komma att utföras.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
		2400	2400		

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
740	2400

Livsmedelslagstiftningen Misstänkta matförgiftningar

Inriktning:

Genomföra epidemiologiska utredningar av livsmedelsburna utbrott samt utreda annan snarlik livsmedelsrelaterad ohälsa.

Målsättning:

Nyckelindikatorer:

Särskilt fokus under 2016

1. Utredning av *Aeromonas hydrophilia*

Uppföljning:

Året har börjat med högre antal misstänkta matförgiftningar än tidigare år, runt 400 ärenden under första halvåret mot tidigare års 300 ärenden. Inga utbrott eller utredningar utmärker sig bortsett från ett mindre utbrott av *cryptosporidium*, en encellig parasit som orsakar svåra magsmärtor under en 1-3 veckors period vanligtvis, där importerade osköljda färska kryddor misstänks vara bärare av smittämnet.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
		1700		1600	100

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016

Livsmedelslagstiftningen Utredningar klagomål & RASFF

Inriktning:

Utreda misstankar om brister som inkommer från allmänheten eller andra myndigheter

Målsättning:

Nyckelindikatorer:

Uppföljning:

Avdelningen har mottagit ca 350 klagomål. Det vanligaste klagomålen rör bristfällig information om livsmedel (exempelvis märkning), hantering av olika slag och skadedjur eller personhygien.

Under perioden har 34 Europeiska livsmedelslarm (RASFF) mottagits och utretts. Larmen är av olika omfattning och relevans men bland annat kan nämnas otillåtna GMO i ris från Litauen, otillåtna ämnen i kosttillskott från USA och odeklarerade allergener i olika importerade livsmedel. Under samma tid har ca 10 RASFF skickats ifrån Stockholm till andra europeiska länder.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
		900		800	100

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016

Livsmedelslagstiftningen Telefonsamtal & Epost

Inriktning:

Målsättning:

Nyckelindikatorer:

Uppföljning:

Mycket hög belastning på servicetelefonen och e-posten. Inga bara allmänhet och företag, även andra myndigheter kontaktar avdelningen för frågor eller rådgivning kring livsmedel. 2700 telefonsamtal har besvarats under januari-september. Frågorna kommer från företagare och allmänhet i huvudsak. 25% av alla samtal handlar om fakturor, 16% om registrering, 11% frågor om regler.

Företagare står för 70% av alla samtal, allmänheten för 15% och övriga (journalister, fastighetsägare, andra myndigheter m.m) för 15%.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
		3000		3000	

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016

Strålskyddslagen Solarier

Inriktning:

Målet är att minska smittspridning och uppkomst av hudcancer orsakat av solarieanvändning. Syftet med den riktade tillsynen är att kontrollera hygien samt att godkända rör används.

Målsättning:

Under 2016 planerades följande uppnås inom tillsynen:

1. Handläggning av nyanmälningar.
2. Inspektion av ca 25 solarier inom riktad tillsyn.
3. Uppföljning av tidigare års tillsyn.

Nyckelindikatorer:

- 1) Andel inspekterade solarier med godkända rör i samtliga solariesängar. Årsmål: 100%

Solarier

Uppföljning:

1. Under perioden 1 januari – 31 juli 2016 har två anmälningar avseende start av solarieverksamhet inkommit. Två inspektioner har utförts och noterade brister rörde främst felaktiga rör och felaktiga rörskyltar. Vid felaktiga rörskyltar kan förvaltningen inte bedöma om solariet är bestyckat med korrekta rör. Inget solarium i de två inspekterade solarieverksamheterna hade godkända rör.
2. Den riktade tillsynen på solarier 2016 är planerad att utföras under hösten. Den för året planerade tillsynen bedöms hinnas med.
3. Uppföljning drivs i dagsläget på 17 verksamheter från 2015 års riktade tillsyn. Under perioden har uppföljning avslutats i 11 ärenden. 12 verksamheter är förelagda att inkomma med redovisning av uppgifter. Dessa verksamheter kommer också att få uppföljande inspektioner i höst. Ett kontorsyttrande har skrivits för att svara på Strålsäkerhetsmyndighetens remiss om "Införande av strålskyddsdirektivet (2013/59/EURATOM) i svensk lagstiftning. Förslag till ny lag om strålskydd".

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
74	25	390	200	140	50

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
7	220

Smittskyddslagen Legionella

Inriktning:

Målsättning:

Målet är att förhindra smittspridning och att stödja Smittskyddsinstitutet vid konstaterad smittförekomst. Fokus ligger på att utreda källan till smittan. Cirka 3-5 fall utreds årligen.

Nyckelindikatorer:

Uppföljning T 2:

Endast ett legionellaärende har inkommit, vattenprover hade tagits av fastighetsägaren och legionella redan konstaterats i fastigheten då ärendet inkom. Bakterierna i vattensystemet visade sig senare inte vara av samma typ som patientens, men fastighetssystemet är sanerat och ärendet är avslutat.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmar

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
		103	23	80	0

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
7	23

Lagen om internationella hot mot människors hälsa Karantän och sanering

Målsättning:

Målet är att förhindra att objektburen smitta förs in i landet via anländande fartyg i internationell trafik. Saneringsintyg utfärdas enligt lag (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa.

Nyckelindikatorer:

1) Andel saneringsintyg som utfärdas utan anmärkning. Årsmål: 100 %. Utfall T2: 100%

Uppföljning:

8 saneringsintyg, alla utan anmärkingar, har utfärdats hittills i år.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsynsobjekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
	10	80	30	50	0

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
35	35

Tobakslagen

Inriktning:

Målsättning:

Handlägga klagomål gällande rökning på offentliga lokaler inomhus dit allmänheten har tillträde.

Nyckelindikatorer:

Uppföljning T 2: (klar för inklistring)

Tillsynen avseende tobak och rökning i offentliga lokaler dit allmänheten har tillträde är nedprioriterad under 2016. Endast inkomna klagomål/synpunkter följs upp. Förvaltningen har elva pågående ärenden där majoriteten gäller rökning på uteserveringar som är för inbyggda för att räknas som uteservering. Ingen tillsyn har skett hittills under 2016. Bedömningen i nuläget är att den tid som har planerats för området inte kommer att räcka till för att samtliga verksamheter med pågående ärenden ska ha gjort rättelse så att ärendena kan avslutas. För närvarande görs också bedömningen att del av den tid som planerats för området kommer att behöva flyttas över till andra mer prioriterade tillsynsområden, framför allt bostadstillsyn.

Uppgifter från VP 2016; Objekt och planerade tillsynstimmor

Ant reg. tillsyns-objekt 2015	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
	0	40	0	40	0

Levererade direkt debiterbara timmar T2	Prognos på årsutfall 2016
0	0